Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Opera

P. 1-3 nebst Inventarium

Gerson, Jean

[Straßburg], 1488

De verbis domini Venite ad me omnes

urn:nbn:de:bsz:31-300764

Visual Library

Sed cur hac die pentecoſtes potius q̄ᵹ al
tera datus eſt ſpũſſctũs: Ut ſcʒ eius ignea
lex noua tunc daretur quando vetus dona
ta eſt ¶ Octaua queſtio. ¶ Cur pceſſit re/
pentinus ac vehemens ſonitus: Qm̃ ſolʒ
hoc ſpũs bonus facere ad humiliationem
Malignus ex oppoſito blanditur ad arro
gantiã ¶ Nona queſtio. Cur cũ aplis
ꝛ diſcipulis cohabitabant mlieres. cum a
ſanctis prĩbus poſtmodũ cohabitatio ta/
lis culpata ꝓhibitaq̄ꝫ eſt: Dentur nũc tꝫes in
grã cõfirmati. cõcedet ꝛ hmõi cohabitatio
Sed hec rara auis eſt in terris. ¶ .x. qõ.
¶ Ceterũ quõ dicit ſpũſſanctus docuiſſe di
ſcipulos oẽm veritatẽ. cũ hoc ſit appriatuʒ
filij. cũ pterea mltas veritates philoſophã
tium neſciſſe videaot. vt geometriam aſtro
nomiam: Rñdent doctores q̄ ſcriptura ſa
cra p antonomaſiã dicit oĩs veritas. In q̄
ſupba cõfunditur nõnulloꝝ garrulitas
¶ Undecima queſtio. Solicitat alios
inquiſitio de ſpũſctõ Quoꝛ qualibꝫ mõis
mittitur q̄ꝫ hilla bit. ꝛ quõ pcedit a pr̃e et fi/
lio. ꝛ hic de ſciſmate grecoꝝ plurima Quõ
remiſſionẽ peccatoꝝ facit ſpũſſctũs. Et ſi
detur plenitudo ptãis eccleſiaſtice ſine ſpi
ritu ſctõ gratificante ſeu ſine gratia gratum
faciẽte. qm̃ hic grãdis laqus hereticoꝝ vt
videm̃ in hoc cõcilio. ¶ Duodecima qõ
¶ Rurſus q̃ ꝛ q̃les ſunt irremiſſibles i ſpi
ritu ſctm̃ blaſphemie. ꝛ de diſtictõe donoꝝ
iter ſe a ꝟtutibꝫ btitudibꝫ ꝛ fructibꝫ .xiij. qõ
Itẽ p q̃ ſigna cognoſcit aduẽtus ſpũſſan/
cti in mẽtem Quibꝫ inſup argumentis ſeu
regulis pbant ſpũs ſi ex deo ſint ¶ xiiij. qõ
Deniq̄ ſi q̃s poſſet ſcire certitudinalit
de ſe vl altero q̄ hẽat ſpũſctm̃ cũ videam̃
hereticos pmptos ad moꝛiẽdũ plus aliq̃n
q̄ꝫ fideles catholicos ꝛ vñ pcedit hoc: Ui/
det eni q̃nq̄ꝫ in ipis hereticis gaudium ad
mortẽ. ſed auidũ efferũ plenũ deſperatiõis
ꝛ interne cõſolatiõis vacuũ. In ipis võ ca
tholicis martiribꝫ gaudiũ eſt charitate cõ/
ditũ. humile. patiẽs benignũ. plenũ ſpeat/
q̄ꝫ fiducia. interi̾ ſuauiter conſolante. ¶
Talia magis ꝛ magis occurrebãt ſpecu
latiue tractãdã. ſed aliud tps ꝛ aliũ locũ ex
poſtulãt Ipa tetigiſſe ſatis fuerit. ¶ Fini/
amus tãdẽ in orõe ꝛ aduẽtũ ſpũſſcti in nos
depcãtes dicam̃ eidẽ. Ueni ſcte ſpũs. qm̃
in die bona venim̃ ad te. reple tuoꝝ corda
fideliũ. ꝛ tui amoris in eis ignẽ accẽde. qm̃
ignẽ miſit dñs in terrã ꝛ voluit vehemẽter
accẽdi. vt celeſtibꝫ deſiderijs acceſi. fontem
vite ſitiamus ꝛ ad ipm veniam̃. pſtãte eo
qui eſt benedictus in ſecula. Amen.
¶ Qm̃ dies pentecoſtes dies eſt iubileus
grane remiſſionis ꝛ indulgẽtie. rõabiliter
indulgẽtias nũciari ſolitas denuncio.
¶ Explicit ſermo factus corã cõcilio con/
ſtantieñ. p dñm Cãcellariũ piſieñ. In die
ſctõ pẽte. vij. Julij: Anno dñi. M. cccc xvi

Incipit tractatus

putilis ꝛ valde notabilis eiuſdeʒ magiſtri
Joh. de gerſon de pñtibꝫ dñi Jeſu verbis

Venite ad me oẽs qui labora/
tis ꝛ onerati eſtis ꝛ reliqua
Salutare nobis eſt frẽs cha
riſſimi cũ omni veneratione
pdicare cũ nulla tñ poſſimus
rõne cõprehẽdere/ magnũ hoc pietatis ſacra
mentũ qõ manifeſtũ ẽ in carne ꝛ apparuit
in mũdo q̄ vicʒ ihs xpus venit in hũc mũ
dũ pctõres ſaluos facere ꝛ q̃rere qõ pierat.
Uenit aũt non qualis erat a principio cre/
atoꝛ ꝛ iudex omniuʒ ſeculoꝝ. ſed q̃lis nobꝫ
cõgruebat. ſicut ſpecioſus forma pre filijs
hoim. ita copioſus ꝛ diues in mia. ſup om
nes qui inuocant illum. Uenit tanq̄ꝫ ſal/
uatoꝛ p pditis. redẽptoꝛ p captiuis. rex p
militibꝫ. dñs p ſeruis. diues p paupibꝫ. me
dicus p egrotis. vbi ſicut nullũ ab infirmi
tate liberũ inuenit. ita p ſaluatiõe oĩm ad/
uenit. Uenit flos floꝝ. dux moꝝ. venit ve/
na. fons pietatis ꝛ gratie. patẽs domui Ja
cob/ in abſolutiõem pctõꝝ ꝛ menſtruate.
Uenit tãq̄ꝫ doctoꝛ bonꝰ. magiſter piꝰ. pdi
catoꝛ veritatis ꝛ mie. mitis ꝛ humilis cor/
de. Uenit de ſolio maieſtatis de ſinu dĩ pa
tris. ꝛ qõ ibi hauſerat de fonte pietatis/ h̄
eructauit nobis ¶ Et q̃d hoc eẽ potuit ni/
ſi charitas: Ipa eſt q̃ ſola cõmouit viſcera
mie dei noſtri/ q̃ mitteret nobꝫ liberatorem
ꝛ ppugnatorẽ qui liberaret nos de ſeruitu/
te diaboli q̃ oppſſi eram̃. Teſtat h̄ aplus
vbi ait. Propter nimiã charitatẽ ſuã q̃ di/
lexit nos/ deus pater filiũ ſuũ miſit. Iteʒ p/
prio filio ſuo nõ pepcit. Hac charitate ſua
vrgẽte dei filiꝰ venit de celo. hac vrgẽte ſu/
ſpẽdi ſe pmiſit in ligno. Hac vrgẽte deſcen
dit vt ſuos educeret q̃ captiui tenebantur i
inferno. ¶ Hanc ipſe et verbo docuit. et
exẽplo cõfirmauit. et pprij ſanguinis effuſi
one ſignũt Hãc ſignificauit ꝛ loco. Uerbo

docuit cū dixit Diligite inimicos vr̄os ⁊c̄.
Exemplo cōfirmauit. cū in cruce pēdēs ꝓ
ſuis etiaꝫ crucifixoribꝫ orauit. Pr̄ inq̄ens
ignoſce illis q2 neſciūt q̄d faciūt. Sangui
nis effuſione cōfirmauit eā. q2 poſuit aīaꝫ
ſuā ꝓ ouibꝫ ſuis. et ꝓ ſuo grege pius paſtor
mori dignat9 eſt. Deſignauit eā ⁊ loco cū
diceret. Venite ad me oēs q̄ laboratis ⁊ o
nerati eſtis. Loc9 ḡ caritatis ipe ē. ¶ Sꝫ
diſcerne. vtrū ſue hoc eſt diuīe an nr̄e. Si
dicam9 ſue. nulli hoc dubiū eſt. In ipo eni
habitat oīs plenitudo diuinitatꝭ corpalr̄.
Si diuinitatis / ⁊ charitatis. Nā de9 chari
tas eſt. Si dicam9 nr̄e / cōſtat q2 charitatꝭ
nr̄e loc9 ipe eſt. Quis enī magꝭ primus eſt
ſaucio aut q̄s magꝭ diligi meret̄ ab ipo q̄ꝫ
ſamaritan9 q̄ curauit eum vino ⁊ oleo: Ad
eūdē ḡ locū q̄ſi ad idē centrū cōcurrit ex oi
pte / diuina caritas ⁊ hūana. vt recte ſit ipe
mediator dei ⁊ hoim. hō xp̄s ihs. ¶ Hō e/
legāter deſignat cōuent9 ille dn̄i ⁊ moyſi in
ſummitate mōtis ſynai. cū legit̄ dn̄m ī mō
tē deſcendiſſe. et moyſen aſcendiſſe ad eum
Quid ꝑ mōtē iſtū. niſi hō ille ſignificat̄ aſ/
ſumptus a ꝟbo in vnitate pſone: Sꝫ dn̄s
ſupra mōtē deſcēdit. q2 vt hoieꝫ aſſumerꝫ q̄
ſi a ſūmo celi faſtigio diuina ſe dignatio in
clinauit. Moiſes aūt electus dn̄i aſcendit
q2 oīs electoꝝ deuotio / ad redemptoreꝫ no
ſtrū ſe ſubleuat. vt ad intuitū dei ptingat
¶ Illud quoqꝫ qd̄ de Heſter regina legit̄
huic ſnīe opitulari videt̄. Rogatura heſter
ꝓ pplo ſuo accedit ad regē ſedētē ī throno
Videt glām ei9 ⁊ corruit. ſed eleuat̄ ⁊ oſcu
lat̄ virgā aureā. q̄m ille tenebat manu Rex
ſedēs in throno / eſt de9 pr̄. cūctꝭ iudiciaria
ptāte pſidēs Regina eccīam ſctām deſigt.
que ꝓ filijs ſuis oībꝫ vicꝫ fidelibꝫ deū prēm
interpellat. Sed glām regis vidēs regina
corruit. q2 maieſtatē diuinitatꝭ cōſiderans
eccīa expaueſcit. Eamqꝫ rex eleuat ⁊ virgā
aureā ad ipam extēdit. q2 vt eccīam ſuā oi/
potens de9 ad cōtemplatiōem diuinitatis
ſue exaltet. neceſſe eſt vt pauidā pri9 ꝑ amo
rem incarnatiōis filij ſui corroboret. Hō
aūt ꝑ virgā hūanitas xp̄i deſignet̄ habem9
in pſalmo ſic. Virgā virtutꝭ tue ⁊c̄. Ac ſi a
pte dicat̄ Hūanitatem tuā o xp̄e q̄ es virt9
pr̄is / naſci faciet domin9 ex iudaico pplo.
Que virga bn̄ aurea dr̄. q2 xp̄i humanitas
ſplendore ſapie ſingularis / rutilare credit̄.
Rex ḡ virgā manu tenet ſed eā regina oſcu
latur. q2 humanitatem quā deus pr̄ ſibi in
pſona filij vniens q̄ſi manu ſtringit. hāc ec
cleſiā fidelium cōfeſſionis ſue labijs dulci
ter tangit. ¶ Ad hunc igitur locū charita/
tis hoc eſt ad ſeipam. charitas ipa nos vo/
cat vt in charitate radicati ⁊ fundati / chari
tatem teneamus / ⁊ charitatem diligamus.
Dicit ḡ. Venite ad me omnes q̄ laboratꝭ
Vox iſta eſt vocātis. inuitātis. ſuadentis.
hortantis. rogantis. ⁊ hoc totū ꝓ noſtra ſa
lute. Cū enī bonoꝝ noſtroꝝ nō egeat vult
tn̄ ſuā nobis demōſtrare charitatem ⁊ bea
titudinē cōicare. Inde eſt q̄ nos vocat ad
regnū. inuitat ad conuiuiū. qd̄ electis oībꝫ
parū eſt ab origine mūdi. Vocat elōgatos
inuitat ieiunos. ſuadet volentibus. iubet
nolentibꝫ. hortatur laſſos. cogit inuitos.
omnibꝫ ergo in cōmune dicit. Venite ad
me omnes ⁊c̄. ¶ O q̄ꝫ ſtupenda pietas. q̄ꝫ
mira dei dignatio. Quem rogare debuim9
vt nos recipe dignaretur. ab ipo rogamur
vt ad eum venire dignemur. Qua in re q̄d
aliud q̄ꝫ prima illa gratia quam null9 ho/
minū ꝓmereri poteſt / cōmēdatur: Primā
gratiam dico. que pfidos ⁊ non credentes
reducit ad fidem. ꝑuerſos ⁊ male viuentes
conuertit ad religionem. pteſos ⁊ negligē/
tes / accendit ad deuotiōem. Ipa eſt gratu
itum beneficiū dei ꝓfluens ex illa ineffabi
li benignitate domini Ieſu. et ex intimis
viſceribꝫ charitatis eius. Ipa eſt cui nulla
ſcelera horrida. nulla peccata magna. nul/
la cōſuetudinū vincula dura. nulla diffict
tatū clauſtra inuia ſunt. Ipa nos preuenit
vt bonū velimus. Ipa ſubſequit̄ vt poſſi
mus. Ipa ſtantes roborat ne cadāt. Ipſa
currentes expedit vt alacrius currāt. Ipa
iacētes cōpellit vt ſurgant de lacu miſerie
et de luto fecis Ipa quatriduanum mortu
um non ſolum reſuſcitat. ſed eius etiam ſo
rores id eſt anime affectus concitat. vt pro
fratre reſuſcitando intercedant. Ipam nul
la voluntas. nullum meritum. deuotio nl/
la precedit. ſed ſponte venit. indebita venit
ac per hoc totum hominem iure vendicat
ſibi Oportet nanqꝫ vt accepto dei benefi/
cio tam gratuito et tam magno / vt totū ho
minem innouauerit. ⁊ quaſi alterando ip/
ſū mutauerit Ex eo quod erat in id quod
ante non erat. hoc eſt de iniuſto iuſtū. de
non ſancto in ſanctum. de peccatore in in/
nocentem. totum et ex toto ſe homo ad gra
tias repēdēdas ꝯuertat ⁊ neq̄q̄ gr̄ie di ingꝛ
tus ꝓmācat Gratū āt veraciter exiſtere ē ad

bona agēda ſe inceſſanter exercere. Minꝰ
enim gratus eſſe cōuincitur. quiſquis mā-
datis eius qui gratiā dedit / adhuc reluctatꝛ
L ¶ Sed ſi oīs nr̄a gratiarū actio. dei eſt de
datis bn̄ficijs laudatio. de dādis adhuc ſi-
ue ī hac vita ſiue in futura q̄ mihi erit ſpes
et fiducia? Quibꝫ deniqꝫ meritis congrām
de malo cuſtodiā. in bono ꝯſtātiā. finē bo-
nū ꝛ vitā eternā. Neqꝫ eni dabunt immeri
to ſed vn̄ iam mereri ea poſſim non video.
Sed ſcio q̄d faciā. Accepto ſm̄ ꝓpha ſpū
grē ꝛ pcum. grē vt bona inchoē. pcū vt aſſi
duis deo pcibꝫ inchoata cōmendē. exinde
iam ordiar facere mihi amicos pcibꝫ inde-
feſſis q̄ me recipiāt in eterna tabernacula.
Quid eni ſi ſiue alienis ſiue ꝓprijs meritis
adipiſcar dūmō adipiſcar regnū celoꝝ. ¶
Surgā pinde ꝛ circuibo ciuitatē. queram
ſicubi inueniā viꝝ iuſtū ꝛ ſctm̄ / bonis pol
lētem moribꝫ placentē deo ſctm̄ dilectum.
Ipius me orōibꝫ cōmendabo. vt qđ meis
meritis nō valeo / eius aſſequar pcinio
Querā dehinc in milibꝫ aīaꝝ ſctāꝝ ſi vſpi-
am inuenire potuero ſpōſam dn̄i mei. ami
cā regis eterni. Ipi me potiſſimū cōmēda
bo ipi adherebo / ſꝫ ꝛ obſequar adoleſcētu-
lis eiꝰ vt indignitas nr̄a q̄ ꝑ ſe iuſte deſpi-
citur. illaꝝ q̄ ſpōſe familiares ſunt / meritis
ꝓuehat. ¶ Egrediar aūt adhuc ꝛ contue-
bor celeſtē illā curiā. cōuētos illos ſciſſios
q̄. aſſiſtūt dn̄atori vniuerſe terre ꝛ hinc q̄d ē
letant filli btōꝝ ſpirituū ordines. illinc ve-
ro gaudēt aīe ſctōꝝ q̄ xp̄i veſtigia ſunt ſecu
ti q̄s in ſeptē gdibꝫ ſacroſctā diſtinguit ec-
cleſia. Clamabo ita ad eos p diē ꝛ noctem
orabo p me ꝛ p amicis meis poſtulās vt i-
terceſſiōes ſctāꝝ oim celeſtiū virtutū ꝛ ſctō
rū pr̄iarchaꝝ ꝛ cetera vbiqꝫ ſentiamꝰ. In-
uocabo nihilomiꝰ ſinglos q̄ſqꝫ ſctōꝝ ſpēa
lit. q̄ꝝ mihi ꝛ noticia maior ꝛ mēoria cre-
brior ꝛ interceſſio aſſuetior ē. nā ſicē de clari
tate ꝛ glā / ita de pietate. mia ꝛ charitate oim
mi ꝯſtat. vt puto q̄ etiā gaudēt ſup vno pec
catore pniam agēte. ¶ Ecce aūt ſup omnē
glām ſctōꝝ ſup omnes choros angloꝝ ex-
altatā caſidero ſctām dei genitricem Ma-
riam pditoꝝ repatricē. exulū reducē. mrēm
et dn̄am oim xp̄ianoꝝ. Hec eſt illa glorio-
ſa ꝛ felix maria. que in ipo ſacratiſſimo ſā-
cte trinitatis triclinio aſſiſtit. pata vot; po-
tentiū. tanto potētior ad interueniēduꝫ.
q̄to pn̄tior ad intuendū ipm fontem mie.
Ad hanc igit medullitus cōfugiam. ad ip-
ſam tota virtute clamabo ad ipam ſuſpira
bo gemens ꝛ flens in hac lacrimarū valle.
ſciens q2 potēs eſt ꝛ efficax apud dn̄atorē
celi et terre. et ſi locuta fuerit p me verbum
nihil eſt qđ poſſit ei denegare dilectiſſimus
filius eius. ¶ Licet adhuc mentis oculos
attollere. ac de pfundo laci et de luto fecis.
qualitercūqꝫ aciem dirigere in illud incō-
phenſibile diuine claritatis archanū. et cō
ſiderare diligēter vtrum: ne etiā ibi ſit / imo
ne vel ibi deſit qui p me intercedere poſſit.
Tres illic cōtueor in vna deitate pſonas i
diuiſas in eſſentia. indifferentes in poten-
tia. pares in virtute. equales in benignita
te. Et cū pſonarū nulla ſit poſterior alia. nl
la inferior aut indignior. duas tamē et eis
filiū vicꝫ et ſpm̄ ſctm̄ agnoſco intercedere p
me miro et ineffabili mō. ad deū pr̄em om
nipotentē. Vn̄ ꝛ vterqꝫ aduocati nomē ob
tinuit. teſtante ipa veritate et dicēte de ſpi-
ritu ſancto Rogabo patrē meū ꝛ aliū para
clitū dabit vobis ſpm̄ veritatis. Et item a
lio loco dicit ſcriptura de filio. Aduocatuꝫ
habemus apud prēm Jeſum xp̄m iuſtum
¶ Qđ autem idem filius intercedat p no
bis. ſic aſſerit apl'us. Xp̄us ieſus qui eſt ad
dexteram patris. qui etiam interpellat pro
nobis. Juſtū eni eſt. vt medicus p egrotis
aduocatus p derelictis. frater p fratribꝫ. ca
put p mēbris. pontifex p pplō ſuo interpel
let. Venite ad me oēs ꝛc̄. Ipm vero ad pa
trem p nobis interpellare eſt. cicatrices et
quale genus mortis ſuſtinuit p nobis pa-
trono vultui quaſi cōmemorādo inceſſabi
liter demonſtrare. ¶ Qđ itē ſpūs oret pro
nobis ſic dicit apl's. Similiter autē ꝛ ſpi-
ritus adiuuat infirmitates noſtras. Nā q̄d
oremus ſicut oportet neſcimus. ſed ipe ſpi
ritus poſtulat p nobis gemitibus inenar-
rabilibus. Et alibi. Spūſſanctus deū po
ſtulat p ſctis. Ipm vero p nob poſtulare ꝛ
ineffabiliter gemere eſt. poſtulationes ꝛ ge
mitus noſtros quos ipo inſpirante fundi-
mus. deo patri et filio ac ſibi ineffabiliter
acceptabiles reddere ¶ Ecce p me orat om D
nis eccleſia ſanctoꝝ. p me orant oēs chori
angeloꝝ. pro me intercedit pijſſima virgo
maria mundi ſalus et dn̄a. pro me interpel
lat vnigenitus dei filius. pro me poſtulat
ſpirituſſanctus. et ſolꝰ pater poterit aduer-
ſum me claudere viſcera miſericordie ſue?
Abſit. Eius quippe natura bonitas. eius
opus miſericordia ē. eiꝰ naturale ꝛ ꝓprium

eſt miſereri ſp̄ ꝛ pcere. Ipius deniq̄ vox eſt illa ad moyſen. Clamabunt inquit ad me. et ego exaudiā eos. q2 miſericors ſum. Certe cū tales ac tātos hēam pronos ꝛ aduocatos interceſſores ꝛ adiutores. quē timebo? Nōne dign9 ero vel potius / nōne ipi digni erūt vt p eos ꝛ pter eos obtineā quācunq̄ petiero grām. et grām p grā. Supna eteni pietas q̄ primā grām dedit. i. bonū velle. dabit ꝛ pficere p bona volūtate. i. grām p grā ſcdam p prima. addat ꝛ pſeuerantiā. i. grā3 tertiā p ſcda. et ita mia eius ſubſeq̄tur me oib9 dieb9 vite mee. Ad extremū pro gratiā et glām dabit dn̄s grām boni finis. glīam eterne btitudinis. ¶ Ubi notandū q̄ vna q̄lib3 bōa opatio nr̄a: ꝛ regratatoria ē pterito rū / et meritoria futuroꝝ. dei donoꝝ futurorū inq̄m tā in pn̄ti q̄3 in futura vita. Qd ſatis exprimere videt̄ pſalmi. lxix. titul9 qui iſcribit̄ pſalm9 dauid in rememoratione q̄ ſaluum fecit eū dn̄s. Pſalm9 bonā opationē ſignificat. q̄ opatio fieri dr̄ i remēoratōe q̄ ſaluū eū fecit dn̄s. i. in gratiarūactione. In cuius tamē pſalmi fine ſcriptum eſt. ¶ Adiutor me9 et liberator me9 es tu. adiutor videlicet ad grām. liberator a corruptōe ad gloria3 capeſcēdā. Sicut ergo petm̄ aliqd / pena eſt peti pcedētꝫ / et cauſa ſubſequētꝫ / ita e regiōe virt9 ē donū virtutis pcedentis / ꝛ cauſa ſubſequētꝫ. ꝛ nihilomin9 vtriuſq̄ tā virtutis videlic3 q̄3 peti retributio māet in eternū. Ecce q̄b9 meritis ꝛ q̄bus modis obtinere poſſū regnū celoꝝ. ¶ S3 obſiſtet fortaſſis antiq9 ille aduerſari9. ꝛ calūniabit̄ iniuſtū eē vt alienis pcib9 et nō pprijs operib9 q̄ſq̄ ſaluetur. Ad verbū iſtud fateor expaueſcerē. niſi magna mea merita recognoſcerem. Habeo autem duo merita magna ꝛ valida et merito p his ingrediar in locum tabernaculi admirabilis vſq̄ ad domum dei ¶ Et pmū q̄dem ē dn̄i mei paſſio Scdm pro mei. ē. ꝛ ipi9 opatio. etiā ſi minimū quid opat9 fuero. Etiā ſi vel vnum in fine vite gemitū edidero Quacūq̄ inquit hora peccātor ingemuerit ſalu9 erit. Primū op9 operat9 ē dn̄s me9 p me ꝛ ſine me. ꝛ q2 merito ei9 ipſe non eguit / mihi dedit Scdm opus operat̄ mecū ꝛ i me et ei9 meritū mihi totū dat. ac p eo et pmiū dabit. Atq̄ ita verū ē q̄ electi deo dicūt Omīa eīn opa nr̄a opatus es nobis. Primū meritū ianuā mihi regni celeſtis reſerat. ſecūdū in beatitudine ſedē collocat. ¶ De primo ſcriptum eſt. Occiſus es et redemiſti nos deo in ſanguine tuo / et feciſti nos deo noſtro regnum ꝛ ſacerdotes et regnabunt ſup terrā / terrā vtiq̄ viuētiū. Item xp̄us p peccatis noſtris mortuus ē. iuſtus p iniuſtis. vt nos offerret deo. Et magiſter Petrus in ſententijs. Nō potuit patefieri regni aditus. ꝛ fieri ſalus: niſi per mortē vnigeniti cuius tanta fuit hūilitas et patiētia. vt merito eius pateret in eum credentib9 regni aditus. ¶ De ſcdo ſcriptum eſt. Unuſquiſq̄ ppriam mercedē accipiet ſm ſuū laborē Et alibi. Dīs mia locū vnicuiq̄ tribuet ſm meritū opm ſuorum ꝛ ſm intellectū pegrinatiōis eius Bn̄ autē dicit̄ ſm intellectū pegrinatiōis eius. q2 ſecundū q̄ magis aut minus ſe hic pegrinū quiſq̄ eſſe intelligit. et iuxta intellectū / veram patriā inq̄rit. ſm hoc magis aut min9 in regno claritatis hēbit. Atn̄ qui vel vltimus erit in regno (vtpote q̄ illud ſibi pq̄ſierit vno ſolo gemitu vel vno aque frigide potu) ſcimus q̄ tantā glām hēbit q̄tā nec oculus vidit nec auris audiuit nec in cor hois aſcēdit. ¶ Quid aūt putas illi erit. q̄ a primo mane in vinea domini laborans ſuſtinuit pond9 diei ꝛ eſtus ꝛ in celo repoſuit ſudores ſuos: Hoc ieſtimabile ē. Cū ergo mihi merita ad regni aptionē. ſuppetant et ad ſedis collocationem. q̄d eſt iam vn̄ deſpare hēam pſertim cū ad thronū glorie tātis interceſſorib9 q̄tos ſupra memoraui fultus accedā ¶ Hoc in me frēs exerce cuiſlibet electi ꝛ dilecti deo. nō pſumptuoſa arrogantia. ſed pia ꝛ humili confidentia transfiguraui. que me indicta ſequātur ignorans. ſed de diuina mia non deſperās Non enim his pueturu3 me diffinio qd quidem ſolus nouit deus. ſed modū pſcribo quo puenire debeat ois dei elect9. Hec ex his ſi l'ia diabolo temptanti ꝛ peccatum ſue diffidentie vel deſpatiōis ingerere volēti ſoleo reſpondere. ne quando pualeat inimicus meus ſuper me At ſi quando me cogitatio in conſpectu diuine maieſtatis rapuerit ibi certe longe aliter procedo. quia tunc me puluerem cineremq̄ eſſe recognoſco. Tunc me peccatorem miſerrimum et ſupplicio digniſſimam pfiteor et cum omni reuerentia veniam depcor. Tunc quaſi ſuper terrā ſto et alas ſubmitto quas in altercatione diaboli quaſi in celo volans extenſas teneo. vt ſemp ꝛ coram diabolo erectus inueniar. et humilis coram deo.

F ¶ Nūc aūt ad exponēda verba dominica
reuertamur. Uenite inquit ad me omnes q̄
laboratis et onerati eſtis et ego reficiā vos
rc. Quid dulcius nobis hac voce dn̄i vo
cantis et inuitantis nos fratres chariſſimi
Uideamus igitur fratres vocatōnē nr̄ā
ſequamur vocantē. vt mereamur cū q̄ nos
vocauit in regno ſuo videre. Sȝ quid agi
mus? Nunquid vocatōnū modos ꝑtermit
timus? minime. Nā vtilitatis non modi
cū afferunt ſi ſciantur. ¶ Sunt vero tres
mōi. q̄bꝫ a dn̄o vocamur. et ad dn̄m voca
mur. Afflictio. ꝯmonitio. inſpiratio. Cō
monitō fit extrīſecꝰ. inſpiratio āt intrīſecꝰ.
afflictō vo vtrobiq̄ȝ. Afflictō tn̄ alia fit ī re
bus alia in corpe alia in mēte. Afflictio in
rebus eſt paupertas. afflictō in corpore in
firmitas. Afflictio in mente ꝑuerſitas ¶
Nunc de ſingulis videamus. Sunt nem
pe nonnulli qui in hoc mundo nihil diui
tiarū habent. Sunt qui hoc ip̄m quod ha
bent ampliare volunt et nō valent. Duris
vtriq̄ȝ laboribus ardenter inſiſtunt. omni
ſtudio adquirendis rebus inſeruiūt. et ta
men caſſo labore deficiunt. Nihil in mun
do p̄ter proſperitates et glorias querūt. et
nihil in mundo preter aduerſitates ꝛ mole
ſtias inueniunt. Cūq̄ȝ negocientur et defi
ant. conentur ſurgere ꝛ ſemp cadant. tanto
facilꝰ q̄nq̄ȝ ad dn̄m conuertūt. quāto in re
bus mundi nunquā proſperātur. ¶ Sūt
alij qui repentina infirmitate correpti vel
longa egritudine ꝑſſi, eo celerius ad ſanita
tē cordis redeūt. quo de ſanitate corpis q̄ꝫ
deſperati ſunt Generale nanq̄ȝ eſt omnibꝫ
vt cum infirmari ceperint/ tunc ſancti eſſe
vel fuiſſe velint. et tunc deū inuocare inci
piunt quē prius audire nolebant etiā vo
cantē Hinc ꝑ pſal. dicitur. Multiplicate
ſūt infirmitates eoꝝ poſtea accelerauerūt.
¶ Hos ad bonū ſua paupertas. illos ſua
ꝑducit infirmitas. qui ſi pauperes et infir
mi non fuiſſēt/ in malo ſuo fortaſſis ſemp
durarēt. Quos apte puer ille egiptiꝰ ſigni
ficat. qui cū ex amalechitibus ciuitatē da
uid dep̄dantibꝫ venerat. ſed eiſdē cum p̄da
reuertentibꝫ eger in via remanſit. et ꝑ tridu
um nihil oīo cibi vel potus guſtauerat.
Quē dauid repperit et cibū ꝛ potū tribuit
et eius ducatu hoſtes interfecit. Amalechi
te ciuitatē dauid deſtruūt. quādo ſcl'i huiꝰ
amatores imaginē dei in ſemetipis ꝑ pra
ua opa polluūt. Cū preda reuertūtur quā
do etiā in mala ſua opatōne pſperāt. Pu
er egiptius eger ī via remanet cū peccator
aliquis a ſeculi felicitatibꝫ multimoda ad
uerſitate repellitur. Tribus diebꝫ puer ille
incibatus remāſit. Per tres dies ſignifica
ri vident̄. tres proſpitatuȝ ſp̄es. quas ama
tores mundi ad cumulū damnationis ſue
plerūq̄ȝ ſortiunt̄. dignitas. ſcȝ nobilitas. et
diuitie. Puer ergo ieiunus remanet. cum
peccator dignitatē. nobilitatē. et diuitias.
quibꝫ delectari poſſit non hȝ. Quē dauid
repperit. ciboq̄ȝ ac potu reficit. quia hmōi
peccatorē ēpꝰ miſericorditer ad ſe trahit. ei
q̄ȝ ſuaues delicias impertitur. Cū vero da
uid exercitus ſui ducē cōſtituit. q2 nonnun
q̄ȝ ꝯtingit vt homo qui pauper in ſeculo fu
erat. locū regiminis inter religioſos accipi
at. Qui eos ꝛ a quibꝫ deſpectus fuerat in
terficit cum gladio verbi dei exerto. lubri
cos quoſq̄ȝ ꝛ carnales quibꝫ in mūdo equa
ri nō potuit/ a praua ſua opatione verbis
ꝛ exēplis occidit. ¶ Sic nimirū oīpotēs
deus frequēter et quaſi ex cōſuetudine pie
tatis ſue/ ſtulta mundi eligit vt cōfundat
ſapientes. et infirma mundi eligit. vt con
fundat fortia. ꝛ ignobilia et cōtemptibilia
eligit ꝛ ea que non ſūt. vt ea que ſūt deſtru
at. ¶ Hinc in ꝑabola veritatꝭ dr̄. Exi cito
ī plateas ꝛ vicos ciuitatis. ꝛ paupes ac de
biles. cecos et claudos compelle intrare.
¶ Qui aūt ſint pauperes et debiles iā ſatꝭ
dictum eſt. Uideamus modo qui ſint ceci
ꝛ claudi. ¶ Ceci ꝛ claudi videt̄ mihi ꝑtine G
re ad tertiā afflictionis ſpēm. quā ſupra di
ſtinguendo nominauimus peruerſitatem
Quare aūt duplici ſignatur nomine. Pu
to ꝑpter duo genera hominū ſecularium vide
licet et clauſtraliū. Ceci ſunt qui lumen ve
ritatis nō vidēt. nec videre appetūt. Clau
di ſunt et non ceci qui lumen veritatis qui
dem vident. ſed corruptionis ſue pondere
contracti. rectos in opatōne greſſus figere
non valent. Per cecos ſeculares accipe. q̄
oculo rationis carentes et ſuam ſenſualita
tē ſequētes. neſcierūt neq̄ȝ intellexerūt in te
nebris ambulāt. ꝛ nolūt intelligere vt bene
agant. Per claudos clauſtrales intellige.
qui aſſidua lectōe ꝛ iugi meditatōe edocti
vidēt. i. diſcernūt inter bonū et malū. inter
ſcm̄ ꝛ ꝓphanū. ſȝ tn̄ captiui ducūt̄ ī legē pc̄ti
ac ꝑ hoc claudicāt in vijs dn̄i. ¶ Quō aūt
hos vel illos ad deū ſua trahit ꝑuerſitas?
Quid vero ē ꝑuerſitas? Et nūquid ꝑuerſi

monti ꝓpter virtutū altitudinē. ⁊ ſaxo ꝓpter
firmitatē ꝯpabilis erat. magna ⁊ ſubita tē-
ptatōne pſternit̄. Cū recedit paulatim tra
alluuione ꝯſumit̄ qꝛ infirm⁹ terre ꝓpter de-
iectōnē vite ꝯpabilis. exigua ſꝫ aſſidua tri-
bulatōne frāgit̄. Veniēs aūt ſiue apparēs
ſubito letificat coꝛ hoīs. ⁊ p mltitudine mi-
ſeratōnū ſuaꝝ implet omne aīal bñdictōe
⁊ expectat ſuis ſcīs monitis/ factis nos re-
ſpondere debere. Vñ neceſſe eſt frēs cariſ-
B ſimi vt occurramus obuiā ei. ¶ Ecce audi-
ſtis qualiter ad nos venit. qualiter nos vo
cat. qualē miaꝫ mia indignis ꝓrogat. Ecce
nūc tps acceptabile. ecce nūc dies ſalutis ⁊
tps miſerendi eius. Septū qppe eſt. Be-
nignus eſt em̄ ſpūs ſapientie. benignus ⁊
ſuauis ē ſpūſſctūs. ſpūs tuus o ſapiētia q̄
ex oꝛe altiſſimi pdiſti diſſimulās pctā hoīꝫ
ꝓpter pniam ⁊ delens ea ꝓpter penitentiaꝫ.
¶ Sed qd. Si benign⁹ eſt/ nunq̄d in eter
nū benignus erit. Erit q̄deꝫ ſꝫ nō illis qui
audituri ſūt. Jte maledicti in ignē eternū.
Nā ſubiecit ſcptura. Et nō liberabit male-
dictū a labijs ſuis. Quiſquis em̄ maledi-
ctū extremū ſuberit qꝛ benignitatē ſpūſſā-
cti in pñti ꝯtēpſit. deinceps vero p ſpiritū
ſapientie. nec p ipſam liberabit̄ ſapiētiā. qꝛ
nec paſſio xpi. nec infuſio grē ſpūſſancti/
illi vnq̄ꝫ pderit. ¶ Quapꝓpter dilectiſſimi
ſi vocē eius audieritis nolite obdurare coꝛ
da vrā. nolite ſpernere eius monita. nolite
negligere tps grē qđ preſto eſt. Pēſate fra-
tres penſate q̄ multitudinē miſericordie p
rogauit/ quantā iudicij diſtrictioneꝫ qñq̄ꝫ
exercebit. Qui nūc ſinū pietatis penitēti-
bus apit/ tūc ianuā regni celeſtis ꝯtempto
ribꝫ in eternuꝫ claudit. Qui nūc ſalubriter
clamat. Venite ad me oēs q̄ laboratis ⁊ o
nerati eſtis ⁊ ego reficiā vos. Tūc terribili
ter intonabit. Jte maledicti in ignē eternū
q̄ patus eſt dyabolo et angelis eius. O q̄ꝫ
maledicti ſūt q̄ hoc audituri ſūt. O q̄ꝫ eſſēt
miſerādi ſi vlla eis deinceps mia poſſet im
pendi Dū igit̄ frēs chariſſimi tps habem⁹
ꝓoccupemus faciē eius in ꝯfeſſiōe. vt taꝫ
hoꝛrendū maledictū poſſimus euadere oc
curramus obuiā ſaluatori nrō diſponam⁹
aſcenſiones in coꝛde nrō aſcendam⁹ in mō
teꝫ dñi vt pueniamus ad gliaꝫ regni. Dif-
ficilis q̄dē aſcenſus/ ſed ineſtimabilis in p
uentōne fructus. ¶ Sane q̄nq̄ꝫ nobis p-
C ponūt̄ gradus q̄bꝫ veniamus ad ipm. ſꝫ in
quatuoꝛ ad ipm venimus. in q̄nto ⁊ pueni
emus. Primus gradus aduētus nr̄i ad ip
ſuꝫ eſt fides. ſcđs dilectio. tertius obediē-
tia quartus pſeuerātia. q̄ntus incoꝛruptio
¶ De primo dicit ipe dñs i euāgelio. Qui
venit ad me nō eſuriet vnq̄ꝫ. ⁊ q̄ credit i me
ñ ſitiet vnq̄ꝫ. Jtē de ſcđo. Oīs q̄ audiuit a
patre ⁊ didicit venit ad me hoc eſt. Oīs q̄
diuinā audiuit inſpiratōnē. veit ad me. i. p
dilectōnē ſequit̄ me Jtē de tertio Si quis
vult poſt me venire abneget ſemetipm idē
obediat pceptis alteri⁹. De q̄rto aūt Oīne
qđ dat mihi pater/ ad me veniet. ⁊ eū q̄ veit
ad me vtiq̄ꝫ pſeuerādo nō eijciā foras. De
q̄nto dꝛ ſponſe in cantic̄. Veni de libano
veni coronaberis. Primos tres grad⁹ apls
breuiter ſꝫ eximia ſnia cōplectit̄ dicens. Fi
des p dilectōnē opat̄. Reliquos duos p ſe
metipam veritas his v̄bis exp̄mit. Qui p-
ſeuerauerit vſq̄ꝫ in finē hic ſaluus erit idē
incorruptionē poſſidebit. ¶ Hos quinq̄ꝫ
gradus ſic habem⁹ in libro ſapie deſcptos. D
Initiū ſapie veriſſima eſt diſcipline cōcu-
piſcentia. Cura ḡ diſcipline dilectio ē. ⁊ di
lectio cuſtodia legū illi⁹ eſt. cuſtodia aūt le-
gū ꝯſūmatio incoꝛruptōnis ē. incoꝛruptō
aūt facit primū deo. Vbi primus ſubinfert̄
Cōcupiſcētia itaq̄ꝫ ſapie/ deducꝫ ad regnū
ppetuū. ¶ Nōē dicere. Fides q̄ ē fūdamē
tū/ ad pfectionē deducet edificiū. Sapia
ergo. i. ꝯgnitio v̄itatis/ eſt edificiū ſiue fa-
brica. cui⁹ initiū. i. fūdamētū ē fides vera.
Sic ergo impoſſibile eſt fabricā fieri ſine
fūdamēto. ita ſine fide impoſſibile ē place
re deo. Que fides recte dꝛ ꝯcupiſcētia diſci
pline. qꝛ fides v̄a/ ſp ꝯcupiſcit ſcire legē vi
te et diſcipline ne foꝛte pefluat. ne foꝛte in
vacuū currat. ne p ſpū v̄itatis. ſpm̄ ſequat̄
erroꝛis. ¶ Poſt ꝯcupiſcētiā diſcipline/ ſeq̄
tur dilectio vt diſciplinā quā appetis noſſe
ſtudeas ⁊ diligere. ne ſit tibi moleſta ⁊ gra-
uis. lꝫ aliq̄ten⁹ videat̄ eē nō gaudij ſꝫ mero
ris. ¶ Poſt dilectōnē ſeq̄tur cuſtodia legū
i. obediētia. qꝛ teſte btō Gre. Probatio di
lectōnis exhibitio ē opis. Opꝫ aūt vt ip
ſa obediētia ſit ꝯſtās. ſit vera. ſit hilaris. ſit
affectuoſa. Cōſtās illoꝝ obediētia nō ē/ q̄
ad ea q̄ ſibi placuerint/ tm̄ obedire ꝓponūt
Vera illoꝝ obediētia nō eſt q̄ p lucro vl̄ cō
modo tpali obediūt. Hilaris illoꝝ obediē
tia nō eſt q̄ cū murmure vel reſpōſione no
lentis q̄ iubent̄ pficiūt. Affectuoſa illoꝝ o
bediētia nō eſt q̄ ⁊ ſi reſpondere nō audent
rācoꝛeꝫ tñ ⁊ maliuolentiā in pectoꝛe velāt
Jn opatōne tñ obediētie duplex ſolet eue-
nire piculū Si aūt i eo qđ pmo ſuſcipis be

niuole. poſtmodū mutato aīo tenere incī-
pias cū rancore. ¶ Obediētie vero annec-
tenda eſt pſeuerātia qm̄ initiū boni opis
ꝗd pderit ſi pſeuerātia deſit. Que bene ꝯſu-
matio incorruptōis vocat. qꝛ incorruptō-
nē inchoatā in via ipa pfectius ꝯſumari et
coronari facit in pria. Recte aūt ſubinfert
qꝛ incorruptio/ facit nos prios deo. et ꝙ
huic ſoli pmittat dei viſio dicēte dn̄o. Bea-
¶ ti mūdo corde qm̄ ipi deū videbūt. Notan-
dū tn̄ ꝙ alia ē incorruptio quā tenem᷒ i via
atqꝫ alia quā poſſidebim᷒ in pria. Incor-
ruptio prie eſt impaſſibilitas corpis ⁊ eter
na ſtabilitas cordis. Incorruptio aūt vie
eſt caſtitas corpis ⁊ puritas mētis. Vn̄ ad
ꝯmendatōez ſpōſe dr in canti. Pulcra es ⁊
decora filia ihrl'z. Pulcra vicꝫ mūdicia cor
pis. decora puritate mētis. Verūtn̄ et hoc
ſciendū ꝙ hāc ipam vie incorruptōnē pfe-
cte nequaqꝫ obtinere poſſum᷒ in hac vita.
Quātalibet em̄ in hac vita mūdicia fulge-
at/ quātūcūqꝫ p fidē polleat ſp tn̄ ī ſemetipo
portat vn̄ corruptōnē pati cogat. Integri-
tatē corpis ſic qs ſuauerit vt nō ſolū opera
ſꝫ ⁊ ſēſus ipos p qs opa fiūt mortificauerit
Sꝫ qs gliabit p oia caſtū ſe hr̄e cor? Etſi
em̄ mēs hūana/ puritatis auctorē in pmo
parēte deſeruit. impuris cogitatōnib᷒ non
coinqnari n̄ pōt. etiā ſi velit. Erit tn̄ p grāz
dei qn̄ ⁊ ſine termino volet. ⁊ valebit ſine i-
pedimēto. qn̄ ſcꝫ natura nrā trāſibit i gliaz
qn̄ corruptio induet incorruptelā. qn̄ muli
er. i. fragilitas hūana/ amiciet ſole claritat'
⁊ lunā mutabilitat' habebit ſub pedib᷒ de-
iectā vicꝫ ⁊ ꝯculcatā. Itaqꝫ incorruptio vie
facit nos ꝓpe deū ſꝫ icorruptio prie fac nos
prios deo. vt potē iaꝫ ſiles ei. ⁊ hē qd ſupra
dixim᷒ qꝛ in qnto gdu vſqꝫ ad ipm puenie
mus. ¶ Multa qdē ⁊ alia opa ſunt qb᷒ ve-
nimus ad ipm vt eſt elemoſia. ieiuniū. oro
⁊ his ſilia. ſꝫ hec ⁊ qcūqꝫ ſūt talia ſb aliquo
hoꝝ gduū qi ſpēs ſb genere ꝯtinēt Ad fidē
nāqꝫ ptinet deuotōnis feruor iuſticie zelus
⁊ defenſio. Ad obediētiā. declinare a malo
⁊ facere bonū. abſtinētia phibitoꝝ. ⁊ obſer
uātia mādatoꝝ. Ad pſeuerātiā vero. forti-
tudo. magnanimitas. ⁊ tolerātia. Ad icor-
ruptōnē aūt oro mūda. ꝯtēplatio aſſidua.
P ꝯtēpt' ſecli. ⁊ intenſa dilectio dei. aliaqꝫ ꝗ̄-
plima i hūc modū. ¶ Ecce audiſt' frēs kmi
qb᷒ mōis dn̄s veīt ad nos qb᷒qꝫ mōis nos
venim᷒ ad eū nūc audite qles ſit qs vocare
dignat' eſt. Oēs inquit q laboratis ⁊ one-
rati eſtis. ¶ Venite ad me oēs q laboratis
⁊ onerati eſt'. Quotiēs ꝟba iſta ſci euāgelij
recitāt i aurib᷒ fideliū/ eleuatio mox oclo-
rū. tūſio pectoꝝ ⁊ ſuſpiria ꝯcitāt cordiū. Quar
h? Qꝛ rcoglcim᷒ pfecto oēs rcoglcim᷒ ſigli
ꝙ laboram᷒ ⁊ onerati ſum᷒. In labore ⁊ ſu-
dore vultus nri veſcimur pane nrō. ⁊ onere
pctōꝝ nrōꝝ oēs pmimur. ¶ Oēs q labo-
ratis. Iſtō qui/ nō ē diſcretiuū vt vicꝫ refer-
ri debeat ad eos tm̄ q laborauerint ⁊ onera-
ti fuerit. qi innuēs aliqs fuiſſe laboris ⁊ o-
neris exptes ⁊ ipos nō eguiſſe mia dn̄i vo-
cāt'. Eſt aūt accipiēdū cauſaliter. vt ſit ſen-
ſus. veīte ad me oēs q laboratis et onerati
eſtis. i. qꝛ vos oēs laboratis ⁊ onerati eſtis
Cōcluſit ei ſcptura oia ſb pctō/ vt pmiſſio
ex fide Ihu xpi daret credētib᷒. Oēs ꝗ ppe
peccauerūt ⁊ egerūt grā dei. ¶ Laboratis
⁊ onerati eſtis. Si qs ſb eodē ſēſu velit ac-
cipere laborātes ⁊ oneratos/ vt ſeqns dic-
tio pcedētis ſit qi expoſitio. ego ꝯtēdēdū n̄
duco. Dis ꝗ ppe labor iuxta aliqd on᷒ dici
pōt ⁊ ecōuerſo. Attn̄ hūanas actōes ꝯſide-
rāti/ liqdo ꝯſtabit aliqꝫ drāz poſſe aſſigri.
Multi ei laborāt q onera nō portāt. nullus
āt onera portat qn i hoc ipo ꝙ portat labo
ret ꝟbi grā. ſcptores. pictores. ſutores. cete
riqꝫ artifices. q in penetralib᷒/ ſuas implēt
artes. nūqd onera portare dicēdi ſūt? At il-
li q ligna lapides ſeu alias quaſlibꝫ res hu-
meris impoſitas portāt et onus ferre ⁊ ſub
onere laborare dicūt. Iuxta hāc ꝯſideratō
nē. q leuē aliqꝫ moleſtiā ſuſtinet/ laborare
ſimpliciter dici pōt. q ꝟo gue ⁊ q ſupra vi-
res ſuas eſſe videat portat/ iure onerat᷒ eſſe
narrat. Dicit g. Venite ad me oēs ⁊c. ¶ La
borātes itaqꝫ ⁊ oneratos poſſum᷒ accipere
Prio vtrūqꝫ pplm. iudaicū vicꝫ ac gētilez.
de hinc vtrūqꝫ ſexū virū ac mulierē. deinde
diuitē ⁊ paupez. religioſū ⁊ ſeclarē. innocē
tez ⁊ pctōrē. ſubditū ⁊ platū. ꝯtēplatiuū et
actiuū. temptatōnib᷒ carētez ⁊ temptatōni
bus grauatū ydiotā ⁊ lrātū. ſanū ⁊ infirmū
ſenē atqꝫ iuuenē. Vt inexcuſabilis ſit oīs
hō cuiuſcūqꝫ ſit ſecte. ꝯditōnis etat' ⁊ ſex᷒
Sic ei null᷒ inuēt᷒ eſt ſine onere aut labo-
re. ita nullus ptermiſſus eſt abſqꝫ vocatōe.
Et verꝫ qdē eſt vniuerſalit ꝙ hō naſcit ad
laborē ſꝫ aliqs (vt dixim᷒) reſpectu alterius
abſqꝫ onere eſt. ¶ Sūt āt multi labores ⁊
multa onera. ¶ Laborabat itaqꝫ iude᷒ ab Q
initio in cuſtodiendo lrāꝫ legis. gētilis aūt
totus ⁊ ſp fuit ſb onere dyabolice ſuitutis.
¶ Laborabat itē ⁊ adhuc laborat maſcu-
lus cura domeſtice prouiſionis. ſꝫ mulier

addicta iacet ſub onere maritalis dn̄atōis
dicēte ad eā dn̄o Sub viri ptāte eris ⁊ ipe
dn̄abit̄ tui. ¶ Laborat diues typo elatōis
paup̄ vō opp̄mit̄ pōdere tyrānice dn̄atōis
ſic ſcp̄tū eſt Venatio leonis onagri in here
mo ſic paſcua diuitū ſūt paupes. ¶ Labo
rat religioſitas abſtinere ſe a negocijs ſecla
rib⁹ ſub q̄b⁹ totus ſuccūbit volēs nolēs bō
ſecl'aris. ¶ Laborat innocēs cuſtodire in
nocentiā ſuā. qua petōr pdita/ ſub pōdere
petōrū gemit. ¶ Laborat ſubditus q̄liter
dignā exhibeat reuerētiā ⁊ obediētiā platis
platus aūt on⁹ ſolicitudinis portat tanq̄
deo rōnem p ſubditis redditurus. ¶ La
borat ɔtēplatiuus quō placeat deo. quō p
ficiat ſibi ⁊ primo. actiuus vō ſub onere a
ctōnis deſudat vētos ⁊ pluuias mūdanoꝝ
negotioꝝ tolerat. vt cortine tabernacl'i/ in
ſua puritate pmaneāt. ¶ Laborat tentatō
ne carēs. in cuſtodia ſui. et ɔpa ſſiōe primi
ſꝫ alius multaꝝ tentatōnū pōdere p̄grauat
tur. ¶ Laborat ydiota ſcire tm̄ q̄ ſibi cōue
niant. lr̄atus aūt magno ſe ſponte ſubdit o
neri curioſitatis. ſcire appetēs ⁊ curioſe in
ueſtigās naturas ⁊ cauſas. motiōes et mu
tatōnes reꝝ ſingulaꝝ. Vidi inquit ſalomō
q̄ hoc q̄ꝫ eēt vanitas ⁊ afflictio ſpūs eo q̄ i
multa ſapiētia multa ſit indignatio. ⁊ q̄ ad
dit ſciaꝫ. addit ⁊ laborē. ¶ Sanus ⁊ſi nl'la
tribulatōne laborat/ ipa tm̄ hūanaꝝ neceſſi
tatū viciſſitudo/ eius labor eſt. Infirmo āt
ſua infirmitas onus eſt. ¶ Laborat etiā ſe
nex tedio vite p̄ntis. Iuuenis aūt ſub one
re ē naturaliū incētiuoꝝ/ portās pōd⁹ diei
⁊ eſtus. Itaq̄ ſi recte ɔſideras/ ſi diligēter
inſpicis naturā hūanā/ q̄d aliud q̄ꝫ laborē
⁊ dolorē ɔſideras? Quid habet ampli⁹ hō
de vniuerſo labore ſuo q̄ laborat ſub ſole/
niſi vanitatē ⁊ afflictōeꝫ ſpūs. ¶ Libet in
ter hec/ vndecim illa Iſaie onera ad medi
um adducere: ⁊ oneratꝫ iſtis. ſcḋm interp̄tati
ones noim/ dūtaxat adaptare. Nā p̄phetiā
ordine pſequi/ nō eſt nr̄i p̄poſiti. ¶ In pri
mis ḡ ponit̄ on⁹ babilonis qḋ interp̄tatur
ɔfuſio. Onus igit̄ babilonis portāt incre
duli q̄ p ɔfuſionē incredulitatis et maloꝝ
opeꝝ ſemetipos ɔfuſiōi ⁊ maledictōi p̄parāt
Operuit ɔfuſio mētes eoꝝ. ⁊ iō ɔfuſi ſunt
q̄m de⁹ ſpreuit eos. ¶ Subdit̄ onus phili
ſtijm qḋ ſonat potōne cadētes. On⁹ ḡ phi
liſtijm ɔgrue imponit̄ miſere mulieri. q̄ tā
viro q̄ꝫ ⁊ ſibi/ potōnē mortis p̄buit. ⁊ cū eo
pariter de ſtatu felicitatis cadēs leges mi
ſeriaꝝ ⁊ mortis q̄s meruit ipa p̄penſi⁹ por

tare ɔpellit̄. ſicꝫ ipi a dn̄o dr̄. In dolore pa
ries. ⁊ ſub viri ptāte eris ⁊c̄. ¶ Adiungitur
q̄ꝫ onus Moab. ⁊ moab interp̄tat̄ de p̄re.
Hō onus hn̄ portare dicūt̄ oēs q̄ paupta
te ⁊ inopia tpaliū p̄mūt̄. q̄ꝛ p̄uaricatōis p̄
mi p̄ris ade potiſſimū in ipis capere expi
mētū poſſum⁹. q̄ nō ſolūmō petōꝝ ſꝫ ⁊ erū
naꝝ ſarcinas/ de p̄rē q̄dā hereditaria deuo
lutōne q̄i filij trahūt. ¶ Subinfert̄ on⁹ da
maſci qḋ dr̄ ſāguis pot⁹ vel ſanguis oſculū
Onus aūt damaſci portāt hoīes hui⁹ ſecl'i
q̄ p hoc q̄ ſecl'aria negocia tam deſiderāter
q̄ꝫ indeſinēter tractāt q̄ vix aut nullatenus
ſine petō pagi p̄nt. ſāguinē q̄dāmō bibūt
⁊ oſculant̄. q̄ꝛ petis quātuluſcūq̄ maculari
hoſcūt̄. Si āt in ipis negocijs petā volun
taria. ɔmitterēt/ nō iā ſanguinē biberēt ve
oſcularent̄. ſꝫ ipo ſāguine inuoluerēt̄ ⁊ im
mergerēt̄ q̄les illi ſūt de q̄b⁹ dic̄ ps. Viri ſā
guinū declinate a me. Et Iſaias Manus
vrē ſāguine plene ſūt. ¶ Et tales vtiq̄ nō
ad on⁹ damaſci. ſꝫ ad on⁹ p̄tinerēt egypti qḋ
interp̄tat̄ tenebꝛe. Onus aūt egypti portāt
petōres neq̄ſſimi q̄ malicie ſue tenebris ex
cecati/ q̄ ſe malis ſeq̄nāt̄ ſcire n̄ curāt. ⁊ q̄ ad
lumē vitatis venire ſūmope deberēt/ tene
bras ſuas ſp deteri⁹ peccādo augent. Vt ei
btūs Gre. ait Habet hoc plerūq̄ human⁹
anim⁹ p̄priū. q̄ mox vt i culpā labit̄ a ſui ad
huc lōgi⁹ ɔgnitiōne ſepet̄. Hoc ip̄m nanq̄
malū qḋ agit. mēti ſue obicem an̄ oclos rō
nis interit. Vn̄ fit vt aīa p⁹ volūtarijs tene
breis obſeſſa/ p⁹ modū hon̄ iā nec qḋ q̄rat
agnoſcat. Luꝫ q̄ppe vitatꝫ q̄ꝛ ſbtiliter rep
boꝝ clpas examiat q̄ habita negligit̄: eo p
mittit diſtricti⁹ iudicās vt nec amiſſa req̄ra
tur. ⁊ cū ab actu repellit̄ fugita ſeſu. ¶ Se
q̄tur on⁹ dſerti maris p qḋ pond⁹ miſeriaꝝ
babilonis recapitulat̄ Mare p̄ns ſecl'm ſi
gnificat. deſertū vō derelictū dr̄. On⁹ ḡ de
ſerti maris. i. derelicti ſecl'i. portāt eccīaꝝ p
lati. q̄ꝛ amaritudines ⁊ pcellas p̄ntis ſecl'i.
q̄s p̄pter deū relinq̄re curauerūt. in puiſione
ſbditoꝝ rurſū ſubire ɔpellūt̄. ¶ De hic po
nit̄ on⁹ duma ſiue ydumee. Duma ei regio
eſt ydumee. Duma īterp̄tat̄ tacēs. ydumea
t̄rena. Hoc on⁹ portāt actiui. q̄ꝛ t̄renas ac
tiones ac domeſticas ſolicitudines p fr̄ib⁹
ɔtēplatōni vacātib⁹ exēplo. marthe p ſoro
re laborātis pie ſūminiſtrāt. ac p hoc a ɔtē
platōnis iubilo ſe q̄i tacētes in ɔſpectu dei
reputāt. Vn̄ ē q̄ ḡue ſibi on⁹ h arbitrāt̄. he
ati⁹ exiſtimātes ⁊ gr̄i⁹ amplexātes ſi cōcede
ret̄ eis cū ɔtēplatiuis iubilare deo i voce ex

ultatõnis q̃ꝫ implicari negocio terrene acti
onis ¶ Et q꞉ inter ipſos actiuos ſũt plerīq̃ꝫ
q̃ varijs tribulatõnibꝫ ꝛ tẽptatõnibꝫ fatigã
tur. recte oneri duma ↄtinuat onꝰ in arabia
qḋ ſonat campeſtris ſiue hũilis. Campꝰ vt
noſtis locꝰ certaminis ẽ. dyabolꝰ aut in cã
po eſt. vel q̃ miles paratus ad pliũ. vel tanq̃ꝫ
leo rugiẽs ꝛ circuiẽs vt inueniat quẽ deuo
ret. Onꝰ ḡ in arabia portat / q̃ põdere tẽpta
tõnũ pmitꝭ. q̃ moleſtias carnis aut ſpũs pa
titꝭ. cui colluctatio eſt tam aduerſus carnē
ꝛ ſanguinẽ q̃ꝫ aduerſus ſpiritalia neq̃cie in
celeſtibꝫ. Si aũt ꝛ arabia hũilis interptatꝭ
recte onꝰ in arabia portat q̃ in tẽptatõne cõ
ſtitutꝰ ſponte ſe hũiliat. ꝛ ex hũiliato corde
dei adiutoriũ ↄtra aduerſarij tela implorat
vel certe q̄ tẽptatiũ / ſua aduerſitas hũilẽ ac
triſtẽ reddat quẽ pſperitas ſupbũ ꝛ letũ fa
ciebat. ¶ Sequitꝭ onꝰ vallis viſiõis q̃ hie
ruſalẽ a ꝓpha exꝓmitꝭ. nõ q̄ i valle ſit ſita ſꝫ
ꝓpter ꝛpbos mores deſpectiue ita ſit cogno
minata. Onus iſtud cõgrue dicitꝭ portare
lratus ſiue phus ſapie mũdi deditꝰ. q̃ quia
ſtulticia eſt apḋ deũ q̃ in valli onꝰ ſue curio
ſitatis portãt et arbitrãtes ſe p ſue ſubtilita
tis viſũ / occulta penetrare. ab occultoꝝ de
terꝰ caligãt veritate ¶ Iã vero ſubditꝭ onꝰ
tyri qḋ dicitꝭ anguſtia. Onus aũt tyri. i. an
guſtie portãt q̃ diuerſarũ infirmitatũ angu
ſtias tolerãt q꞉ hoc ipſm qḋ eis viuere datur
ſine doloribꝫ ꝛ erũnis trãſigere nõ pmittũtꝭ
¶ Onus vero iumẽtoꝝ auſtri extremo in
loco ponitꝭ. quo noĩe reliquie duaꝝ tribuũ
deſignãtur. q̃ ſocijs tranſmigrãtibꝫ / in terra
ſua reſederãt. q̃ reliq̃e iumẽta dicũtꝭ ꝓpter de
prauatõeꝫ ſue fidei. auſtri vero ꝓpter ſitũ lo
ci. Tribꝫ eñi iuda / ꝛ tribꝫ beniamin / ad au
ſtralẽ ptẽ terre pmiſſionis ſortẽ accepãt ſue
poſſeſſiõis. onꝰ igitꝭ iumẽtoꝝ auſtri portãt
iuuenes ꝛ pcipue i ſcã religione viuẽtes. q̃
recte dicũtꝭ iumẽta ꝓpter fortitudinẽ viriũ.
ꝛ auſtri ꝓpter calorẽ naturaliũ incẽtiuoꝛuꝫ.
Hi tãq̃ꝫ fortia iumẽta i calidis regiõibꝫ cõ
morãtia / portãt onera iuuẽtutis. tolerant
grauiores luctas carnis ferunt ꝓpenſiꝰ rigo
rẽ diſcipline. ꝛ ſeniores ſp adiuuãt in oĩ la
bore. ¶ Sꝫ q꞉ faſtidioſũ eẽt de q̃ntitate et
q̃litate laboꝝ ꝛ oneꝝ ſinguloꝝ tractare / le
ctori hoc p exercitio reliquenduꝫ ducimꝰ.
Hoc ſolũ ↄmemoramꝰ q̄ oĩ laborãti ꝛ õne
rato ad grãꝫ dñi ipõ vocãte veniẽdũ indicitꝭ
Ad q̃d꞉ vt req̃eſcãt a laboribꝫ ſuis ꝛ alleuiẽ
tur ab oneribꝫ ſuis. Nã ſbditꝭ Et ego refici
am vos. ¶ Trãſite ad me oẽs q̃ ↄcupiſcitꝭ

me. ꝛ ego reficiã vos. Quid ẽ reficiã꞉ Ver
bũ hoc equocũ eſt Reficere eĩ ẽ repare. rein
tegrare ꝛ alimẽto refocillare Triplex ḡ in h
ꝟbo ↄmẽdatꝭ eiꝰ largitas ↄtra triplicẽ nrãꝫ
neceſſitatẽ. Eramꝰ ſiq̃dẽ pditi ꝛ q̃ ad nihi
lũ redacti. eramꝰ cõfracti ꝛ corrupti. ſumꝰ
adhuc eſuriẽtes ꝛ ieiuni Perditi eramꝰ p p
mi pentis inobediẽtiã. corrupti p ꝓpriã cul
pã. ieiuni ſumꝰ ꝓpter quotidianã deſidiam
Ipſe aũt ſm diuitias grẽ ſue repauit nos rei
tegrauit nos. refocillauit nos Repauit per
paſſiõeꝫ ꝛ crucẽ ſuã. reintegrauit p ↄuerſio
nis grãꝫ. refocillauit p viſitatõem aſſiduã.
Añq̃ꝫ repararet nos eramꝰ filij tenebraꝝ ꝛ p
ditõis. añq̃ꝫ reintegraret nos eramꝰ filij mi
ſeriarũ ꝛ iniq̃tatis. ꝛ niſi ↄtinuo refocillet
nos egẽtes fame ꝛ ſqualidi pmanebimus.
¶ Sꝫ nõ eſt ptereũter intuẽdũ q̄ refocilla
tio iſta ſiue refectio triplex eſt Alia ẽ incipi
entiũ. alia pficiẽtiũ. alia pfectoꝝ. Incipiẽ
tes alũtꝭ pane laico ſiue ordeaceo. pficiẽtes
pane ſcõ ꝛ mõo. pfecti mãna ḋ celo. Panis
incipiẽtiũ eſt. ↄſcie purgatio. panis pficiẽ
tiũ eſt ſcã deuotõ. mãna pfectoꝝ ẽ pura ↄtẽ
platio ¶ Attẽde ſingula Nouit q̃s veniẽs
ad ↄuerſiõeꝫ ꝛ afferẽs ad dñm de regiõe diſ
ſimilitudinis ↄſciam mltis oneratã pctis.
q̃d aliud dignꝰ ẽ audire a dño niſi illḋ aplĩ.
Tu ſta illic aut certe ſede ſb ſcabello peduꝫ
meoꝝ. Nec tñ vilipẽdẽda ẽ ſtatio illa vl̃ ſeſ
ſio / vbi peccatricilla pĩſſima veniã obtinu
it pctõꝝ. Sedẽte itaq̃ꝫ ad pedes dñi Ihu
ꝛ recogitãti oẽs annos ſuos in amaritudi
ne aĩe ſue / apponitꝭ a dño panis. nõ q̃dem
ſubtilis ꝛ cãdidꝰ. ſꝫ aſp ꝛ hiſpidꝰ ſicͭ ordeuꝫ
aſperũ ꝛ hiſpidũ ẽ. Pãis iſte afflictio pnĩe
eſt. ordeũ vñ ↄficitꝭ panis h / eſt ↄtritio ꝟa.
ↄfeſſio pura. inteſa volũtas penitẽdi. ꝛ deo
i cinere ac cilicio ſatiſfaciẽdi Panis h colli
gitꝭ ex ↄſideratõne pctõꝝ. cõſpgitꝭ timore iu
dicis viuoꝝ atq̃ꝫ mortuoꝝ coq̃tur metu ge
hẽnaliũ tormẽtoꝝ. ¶ Panis ſic collectus
ꝛ ſic ↄfectus ad pedes dñi comeſtus gene
rat ſacietatẽ. ↄſcie vicꝫ purgatõneꝫ. Hec ḡ
q̃ppe ſacietas ꝛ ſufficiẽs refectio in nouiter
ↄuerſo q̄ vicꝫ nõ mordetꝭ mala ↄſcia de pre
ritis. nec a ſpe repellitꝭ p malã volũtatẽ ha
bitã de futuris. ¶ Hic panis nõ incõueni
enter dici põt laicus eo q̄ mltis etiã in ſecu
lo poſitis ad manũ eſt. Ordeaceꝰ etiaꝫ dici
põt. q꞉ ſuoꝝ nõ filioꝝ cibꝫ ordeũ eſt. ꝛ inci
piẽtes nõdũ acceperũt ſpiritũ adoptionis
filioꝝ ſꝫ ſpm̃ habent interiꝫ ſuitutiſ in timo
re ſicͭ ex ipſoꝝ voce p ꝓphetã dꝛ. ſic ocli ſuo

ruʒ in mãibꝫ dñoꝝ ſuoꝝ ita ocłi nři ad dñʒ deū nřm. At vbi ꝓceſſu tp̄is is q̄ eiuſmõi ē iã cepit reſpirare ⁊ aſpirare i libertatē glīe filioꝝ dī ⁊ tiore ꝺpoſito iã adept⁹ fuerit ſpē veīe ꝑꝑt bonã voluntatē ſuã puto ꝙ iã dign⁹ hēbebit cui a dño dicat. Fili ſurge ⁊ ſta ſu‑pra pedes tuos. Et itē. accede huc vt tãgaʒ te fili mi. Accede ꝑ bonã voluntatē vt tãgaʒ te ꝑ deuotõis īfuſiõeʒ. Stabit igit ad mēſã magnã vt videat faciē dñi i iubilo. vt comedat panē corã dño. pãeʒ vtiqꝫ ſcīm. panē mūdū. panē coloris cãdidi ſaporis eximij. panē ex ſila ſuauitatꝭ ꝯfectū et igne diui amoris coctū. pãis iſte filioꝝ ē ſiue amicoꝝ. q̄ tã fideliť qꝫ fiducialiť clamare p̄nt ad dñʒ. pr̄ nr̄ q̄ es i celis. panē nr̄ʒ quotidianū da nobis hodie. ¶ Pãis ē ſcã deuotõ. panis/oīs ſuauitas ſiue ꝯſolatõ ſpūs. ⁊ ſr̄ oēʒ pãeʒ panis gr̄e lacrīaꝝ. Hic pãis aĩaʒ eſurientē r̄pleʒ bõis ⁊ īfūdit nob̄ memoriã abūdãtie ſuauitatꝭ. Qui pãis recte pōt dici ſcūs ꝑꝑt vtutū exercitia ⁊ cãdid⁹ ꝑꝑt lucꝭ opa et tã mūd⁹ vt nlli eū edere liceat niſi ſacdotibꝫ. ſacerdos ōꝫ q̄i ſacra dãs vł ſacrificia ꝑ pplo offerēs. Qui ĝ talꝭ n̄ fuerit q̄ ꝑ vite merito ſacrificia orõnū digne ꝑ pplo imolʒ tã ſcē mēſe xp̄i ꝑticipare nõ hʒ ¶ Et nota ꝙ ſicē pãis pane ſuauior ⁊ cibꝫ cibo melior ita ē ⁊ ſtat⁹ ſtatu felicior q̄ꝛ is q̄ paulo añ ſedēbat ad pedes ihū ꝑ ſpm̄ tioris ⁊ mãducabat i gemitu ſuo panē doloris. iã nūc ꝑ ſpm̄ pietatꝭ ſurgit. ꝑ ſpm̄ ſcie ꝓfic. ꝑ ſpm̄ fortitudinis aſcēdit. ꝑ ſpm̄ ꝯſilij accedit. ꝑ ſpm̄ itelligētie diligēti⁹ intuetur ⁊ ꝯſiderat q̄d mēſa prīſfamilias dulcedīs ꝯtieat. ſpūs nãqꝫ pietatꝭ efficit eū deuotū. ſpūs ſcie diſcretū. ſpūs fortitudinis ad ſua aduerſa validū. ſpūs ꝯſilij ad aduerſa aliēa caritatiuū ſpūs itelligētie ad diuina ſpeculatiuū vt videre iã incipiat q̄ ſit volūtas dñi bñplacēs ⁊ pfecta ⁊ exultet i mia diuina. ¶ Et ita q̄dē ſe hʒ ſtat⁹ ꝓficiētiū ⁊ ꝓceſſus de vtute i vtutē eūtiū. Tu ꝗʒ bone ihū paſti i dulcedie tua ita inqꝫ paſti cibū illoꝝ ⁊ ꝑ varietate ꝓuectuū ſaporē diuerſificas internaꝝ ſuauitatū. Que ãt ē ꝑparatio cibi ꝑfectorū: Mãna ē ⁊ de celo veit. mãna ē abſcōditū q̄d nēo nouit niſi q̄ guſtauit. cibꝫ ē ſic incõꝑabilis ita ⁊ ieffabilꝭ. ⁊ ſol⁹ ſpūs ſapie miniſtrabit illū. Ceteri cibi ō tra oriūt orti colligūt. collecti ꝯterūt. triti ꝯficiūt. ꝯfecti coquūt. ⁊ ſic oñiū ꝯmeſtibiles efficiūt. Dia h̄ ſtudij ⁊ laboris hūani ſūt ⁊ ſiglꝭs vtutibꝫ aſſignari p̄nt. Nã ō corde puro q̄i ō tra bona ꝑ affectū oriūt. ꝑ appetitū colligūt. ꝑ diſcretionē ꝯterunt ꝑ aꝑbatõeʒ ꝯficiūt. ꝑ amorē coquūt. ⁊ tē oñiū habiles eē inchoãt vt frequētia ſuauitatꝭ cor afficiãt. Sola ãt ꝯtēplatõnis puritas q̄i mãna ō celo veit atqꝫ i momēto ⁊ i ictu ocłi mirabiliter afficit ⁊ ineffabiliter inebriat aĩaʒ fidelē. eã dūtaxat q̄ digna erit ita viſitari ab altiſſio ⁊ vti tã ſuaui cibo ¶ De his refectõibꝫ i cãti. cãti. ſcꝑtū ē. Comedite ãici ⁊ bibite ⁊ iebriami kmi. Incipiētes ⁊ ꝓficiētes ãici vocãt ⁊ comedere ac bibere monēt. h̄ ē cū labore ⁊ freq̄nti ſtudio vtutes i vētrē aïe ꝯgerere. Perfecti ãt kmi noiant vtpote i ſuplatiuo ĝdu iã ꝯſtituti/ q̄ ⁊ inebriari exhortãt ꝯtēplatõis vicʒ dulcedinē a ſēſibꝫ corporeis i ſurſū ducētꝭ ſpūs alienari. Sic ei ebrietas mētē euertit ⁊ peītus ſui imemorē reddit. ita ꝯtēplatõnis ipet⁹ aĩaʒ qꝫ ſbleuat ab oī ſēſu corporeo rapit et q̄i i obliuionē ſui fūdit⁹ abducit. Tūc accēdit ⁊ iflãmat ardore mirifico. ⁊ ſopitꝭ vndiqꝫ carnaliū voluptatū illecebris extictꝭ oim mūdaliū cupiditatū fallacijs. remotꝭ a memoria corporeaꝝ ſiłitudinū fãtaſijs ⁊ cogitatõnū ꝯmuniū ipedimētis/ tota fert i amplex⁹ vbi ad oſculū ſpōſi ad ꝯuiuiū xp̄i. ibi guſtat ⁊ vidʒ qꝫ ſuauis ē dñs. qꝫ magna mľtitudo dulcedinis ei⁹ ibi reqͤſcit a turbie ⁊ a pluuia. ibi ſedet i ſpōſi vmbra. ibi mãducat illō dulciſſimū diuine ſuauitatꝭ mãna. Iã qꝫ audire digna erit a dño. Veni ſpōſa mea colūba mea. ꝑria mea. At q̄d: Ut vincēti dem ſedere mecū vt vicēti deʒ mãna abſcõditū. vt vincēti deʒ edere de ligno vite q̄d ē in paradiſo dei mei. Nõ iã ſedebis ſub mēſa cū ſuis. nõ ſtabis ad mēſã cū filijs. ſʒ ſedebꝭ ad mēſã cū prēfamilias. vt ō bois dñi gaudeas et comedas cibū illū quē ignorabas. tu ⁊ oēs prēs tui. dulcē ꝑ oī fructu frumētꝭ vini ⁊ olei. ¶ Talis ꝑfecto aĩa/ cū de penetralibꝫ ſpōſi ꝓceſſerit plena caritate et dilectõne inebriata ⁊ i ſe redierit puto ſi itrogeturvn̄ venerit aut q̄d audierit in ſecretario dilecti ſui. ꝙ ex memoria abūdãtie ſuauitatis illi⁹ q̄ refecta ē eructuãs ex ſnia reſpōdebit. Introduxit me rex i cellã vinariã. ordiauit i me caritatē. Et iteꝝ. ſb illi⁹ vmbra qꝫ ō ſiderauerã ſedi ⁊ frūs e⁹ dulcꝭ gutturi meo ¶ Hec ē frēs mei refectio aĩaꝝ ſcāꝝ. hec paſcua dñicaꝝ oviū. qꝫ laborãtibꝫ atqꝫ oneratis ad ſe venientibꝫ/ dñs ꝑmitit dicēs Et ego reficiã vos. Ac ſi pateter dicat ego parabo in ꝯſpectu vr̄o mēſã. ego vobis ꝑparabo refectõeʒ ꝑ capacitate ſingłoꝝ dentēʒ. Ego noui figmētū vr̄m ego noui ꝓfectū vr̄ʒ ego noui q̄d ſiglis expediat. q̄d ꝯueniat vniuerſis. Si veneritis ad me ⁊ mãſeritis i ſmo‑

ne meo mēſurā refectōis bonā vobis oīu/
bꝫ dabo. ſꝫ alijs refertā hoc ē ſimpliciter re/
pletā. ꝑficientibꝫ coagitatam. hoc ē cōtuſi
onibus et quibuſdaꝫ compreſſionibus re/
pletam. ꝑfectis ſupeffluentē vel ſupcumu/
latam. Quapropter nolite tardare nolite
formidare. venite ad me et ego reficiā vos.
¶ Ego ſum panis vite. ego aqua ſapiētie.
ego ſplendor lucis eterne. ego vitis vera et
vinuꝫ cor hoīs letificans. ego cynamomū
et balſamū aromatiſans: ego ſum granū or/
dei penitentibus ego granū frumenti ꝑfici/
entibus ego dulcedo mellis perfectis. ego
panis de celo veniens habens omne dele/
ctamentū ⁊ omnē ſaporeꝫ ſuauitatis. Ego
ſum lux mūdi. lucifer diei et ſol iuſticie ego
viola horti. ego flos campi ⁊ liliū cōuallıū
Ego ſum via veritas et vita. ego ſuꝫ mirra
electa. nardus odorifera. oliua fructifera.
Ego ſum fons hortorum puteus aquaruꝫ
viuentiū et vena gratiaꝝ. Ego ſum venia
peccatorū. gratia iuſtoꝝ ⁊ gloria ſanctorū.
Ego ſum adiutor pauperū ⁊ pater orpha/
norū ⁊ iudex viduaꝝ. Ego ſum dn̄s ſeruo/
rum. pater filioꝝ. ⁊ ſponſus fideliū anima
rum. Ego iuuabo puſillanimes. refouebo
flebiles. cōſolabor flentes. Qđ perierat req̄/
ram. ⁊ qđ abiectū fuerat reducam. ⁊ qđ fra/
ctum fuerat alligabo. qđ infirmū fuerat cō
ſolidabo. ⁊ qđ pingue ⁊ forte cuſtodiā. Ve
nite ergo ad me et ego reficiam vos. Omī/
bus omnia fio. oīēs inuito dimittere vos
ieiunos nolo. venite ad me et ego reficiam
C Z vos. ¶ Sequit̄ tollite iuguꝫ meū ſup vos
Duobꝫ modis ꝑoſſūt hec verba accipi. ex
quoꝝ altero. diuina benignitas. ex altero
ſapientia dei magnifice cōmendatur. Sa
pientie in hoc ꝙ in tam breui clauſula. oīs
recte viuendi norma eſt expreſſa. Benigni
tas vero in hoc ꝙ ſuū iugum appellauit. et
hoc nos trahere monuit. ¶ Quomodo be
nignitas eius in hoc commendabilis ap/
pareat attende. Tollite inquit iugum meū
ſup vos. Meū inquā. ac ſi dicat. Jugū qđ
dam impoſui mihi. et ipm̄ iugū eſt caritas
qua diligo vos hoc ergo iuguꝫ meū tollite
ſup vos. i. diligite me quia prior dilexi vos
Vide homo ſi nō infinita h̄ elucefcat beni
gnitas dei. qui deus eſt ⁊ creator oīm ſecu/
loꝝ. Jugum dilectionis non dedignatur
trahere nobiſcū nec ſufficere ſibi iudicauit
vt eſſet inter nos et ſuper nos ſue preſentia
maieſtatis/ niſi deſcenderet ad nos et eſſet
in nobis tanꝙ vnus ex nobis. tuꝫ ꝑ pn̄iā
ſuſcepte humilitatis. tum per gratiam mu/
tue dilectōnis ¶ Nunquid tante ac tali be
nignitati imo (vt ita dicam) humilitati ei⁹
ingratus eſſe poteris. Venerare fili Adaꝫ
in ſaluatori tuo ſacratiſſimā eius ſublimi/
tatem. ſed nō minus admirare ſinceriſſimā
eius humilitatem Reuerere in illo ꝙ deus
noſter eſt et nihilominꝰ amplectere ꝙ caro
et frater noſter eſt. Trahe iugum dilectio/
nis cū eo qđ n̄ ē aliđ niſi vt otēdas redama
re eū q̄ amauit te. Contēde diligere certatī
dilige curre q̄ntū potes ꝑcurrere tn̄ n̄ potes
q2 ab eterno dilectus. ⁊ āplius dilectus tū
adhuc minꝰ diligis. Dilige tn̄ creatorē tuū
redemptorem tuum. dilectorem tuū quan/
tum potes ⁊ ex quāto debes nam potes pa
rum ⁊ debes multum. vel potius debes ex
multo. i. ex toto corde tuo. ex tota aīa tua
⁊ ex oībꝫ viribꝫ tuis. i. ex oī qđ ſcis ⁊ es ⁊ po
tes. Certe ſi milies ⁊ milies tm̄ eēs ⁊ ſcires
⁊ poſſes q̄ntū es ⁊ ſcis ⁊ potes. ex hoc tota
liter toto diligere tenereris eū. Et ſi etiā ex
toto hoc diligeres quid es tu ad deum: Re
ſpondebo tibi inquit Heliu ꝙ maior ſit de
us homine Quis prior dedit illi et retribu
etur ei: Quis amplius dilexit euꝫ vel quis
ſaltem eque dilexit eum. Jpſe nimirū nos
ꝑcedit diligēdi inchoatōe ſicut ꝑcedit eter
nitate. ipe nos ꝑcedit diligendi intenſione
ſicut ꝑcellit maieſtatis imenſitate. Fac er/
go o hō qđ potes. ⁊ ſi q̄ntū debes nō potes
¶ Diligit ph̄s deum pro eo ꝙ creatus ab
illo eſt. Gratias agit primo ꝙ voluerit euꝫ
potius eſſe aliquid ꝙ̄ nihil. ſecundo ꝙ po
tius hominem ꝙ̄ pecus. tertio ꝙ virū ma/
gis ꝙ̄ feminam. quarto ꝙ litteratum potiꝰ
ꝙ̄ ydiotaꝫ. Vide tu (o chriſtiane) ſi nō mul
to amplius et excellentius gloriādum tibi
ſit. Etenim te deus tuus creauit. ab errore
paterni delicti per baptiſmum te abſoluit
fide ſua et ſacramentis te imbuit ex multis
etiaꝫ periculis te eruit et abſqꝫ vllis tuis me
ritis ad ſibi ſeruiendum te vocauit. et mul/
ta te ſpiritus ſuauitate ditauit. Quid ꝙ an
te hec oīa morte ſua ⁊ tali morte te redemit
ꝙ pro te cedi. cōſpui ⁊ crucifigi voluit. vin
cula ⁊ alapas verbera ⁊ ſpinas. ſputa ⁊ blaſ
phemias pro te ſuſtinuit. Quātum putas
in hoc tibi benignitatis exhibuit ꝙ̄tū pro
pter hoc a te amari promeruit. O ꝙ̄ infeli/
ces ꝙ̄ infidelibus deteriores qui tantam e
ius beignitateꝫ vilipēderint aut obliuioni
radiderint ſiue etiā ꝯtempſerit digni plane
ꝙ deleāt̄ de libro viuētiū ⁊ cū iuſtꝭ n̄ ſcribāt̄

Tollite iugum super vos

pp5

Ecce quō benignitatē dn̄i Jhū .i. benignis-
ſimam dignationem eius commendabilez
aſpicim⁹ cū ip̄e nobis dic̄ Tollite iugū me-
¶ 7 um ſup vos. ¶ Jam vo q̄ntū in v̄bis iſtis
de ſapīa dei ām̄iratōnis caperes ſi pfūdita-
tē ipoꝝ digne pſpicere poſſes: Qui docet
oēȝ hoīeȝ ſciam. q̄ ɔdidit oēȝ ſacrā ſcpturaȝ
q̄ vētis pōd⁹ poſuit. q̄d ſine pōdere pferre
potuit: Videam⁹ ḡ q̄d ſit. tollite iugū meū
ſup vos. Jugū xp̄i ipo nrō vſu futurū dici-
m⁹ q̄ ipi ſb ſcē religiōis habitu pfeſſi ſum⁹
p h̄ ergo q̄ dic̄ tollite/ ſignificare voluit. q̄
libera electōe ⁊ volūtaria deuotōe iugū ip̄ȝ
ſbeūdū ſit. ¶ Tollere igit̄ iugū xp̄i/ ē nō co-
actos ſȝ ſpōtaneos futuri ei⁹ colla ſūmitte-
re. Et ſi ei ſūt aliq̄ q̄s ad monaſticā vitā co-
gāt infirmitas. cōpellat pauptas. nō h̄ reſi-
deat aio. ſȝ faciāt de neceſſitate v̄tutē mutā-
do intētiōeȝ. ⁊ tūc ip̄a neceſſitas occaſio n̄
nocebit. cū ad vitatis normā intentio dire-
cta fuerit. ¶ Dicit itaq̄ʒ. Tollite iugū meū
ſup vos. Ac ſi dicat. corā vobis q̄i poſitū ē
iugū meuȝ. ſȝ penes vos ſit ɔſiliū v̄rm. ſi
vultis tollite iugū meū ſup vos. ſi vultis p-
fecti eē. vēdite oīa q̄ habetis ⁊ date paupi-
bus ⁊ ſeq̄mini me. Nouit deus frēs cariſſi-
mi q̄ȝ bonū eſt hoī ſi portauerit iugū. ſed d̄
tollēdo co/ɔſiliū dat. nō p̄ceptū. ne nos im-
pingere videat̄ i trāſgreſſiōis reatū. Si ei
p̄ceptū daret/ opteret oēs hoīes obedire vl̄
p inobediētia eternalit̄ pire. Sȝ q̄ȝ ɔſiliūȝ
dedit/ q̄i in nrā volūtate poſuit vtꝝ velim⁹
iugū ei⁹ tollere ſup nos. Sȝ h̄ idubitabile
teneam⁹. vt ſi ſemel nos iugo ei⁹ aſtrintim⁹
iā ab illa die nō liceat nob̄ de monaſterio e-
gredi ⁊ collū excutere de ſb iugo regule. q̄ð
ān̄q̄ʒ tollam⁹/ tā liciteq̄ʒ libere poſſum⁹ reſu-
tare. ꝓpter q̄ð et btūs Bn̄dictus legiſlator
nr̄/ formā datur⁹ tollēdi iugi/ nō ſtati tollen-
tes in ipo initio voto aſtrinxit ſb iugo per-
manēdi. ſȝ ānū integrū pbatōni ſit̄ idulget
⁊ deliberatōni. vt vicȝ pbet ſeipm̄ hō ſi poſ-
ſit ⁊ deliberet. an velit ferre iugū dn̄i. Ac ſi
diſcipl̄o ſuo v̄bis philoſophicis dicat Diu
¶ 2 deliberādū q̄ ſemel ē ſtatuēdū. atſi ſtatuer̄
irrefragabile erit. ¶ Sȝ q̄d ſibi vult q̄ iu-
gū poti⁹ q̄ʒ chamū ⁊ frenū dn̄s tolli cōſulu-
it. Nō ſine cā hoc factū eē reor ſȝ occl̄ti alicu-
ius grā myſterij. Et ſi tu meli⁹ aliq̄d in pm-
ptu nō habueris/ ego q̄d mihi videat̄ expo-
nā. Nō igit̄ ad equū aut mulū q̄ chamo re-
gūt̄ et freno. ſed ad bouē fieri ſignificatōeȝ
voluit cui ſpēaliter cōpetit applicari iugo.
Per equū deſignāt̄ ambitioſi. p mulū luxu-
rioſi. ſic̄ ſcptū eſt Nolite f. ſi. e. ⁊c̄. Hoꝝ āt
cōſideratio nō mag̃ cōuenit ordini mona-
ſtico q̄ʒ equ⁹ ⁊ mul⁹ iugo ſiue et holocauſto
¶ Ad bouē ergo nrā v̄tat̄ cōſideratio. q̄m
ad ipm̄ facta videt̄ eſſe ſignificatio. Vade
ait ſapiēs o piger ad formicā ⁊ diſce ſapiaȝ.
Poterat ⁊ hic dicere ſaluator. Vade o ſecu-
laris ad bouē ⁊ diſce ab eo religioſā cōuer-
ſatiōeȝ. Ju eius opatōnib̄ ppēdere potes
abrenūciatōneȝ cultus ſecularis. hūilitatē
cordis. ad p̄latos obedientiā. ad cōdiſcipu-
los ſocialē vitā. Jbi notabis oratōnis in-
ſtātiā. ibi cōpaſſionis induſtriā ibi lectōis
ſtudiū. ⁊ ſuffragia inteceſſionū ⁊ his ſimilia
Et audi quō. ¶ Hoc aīal vicȝ bos. iugo ſb-
mitti ſolet. Eſt etiā aīal mūduȝ eſui hūano
cōceſſū. ⁊ diuinis ſacrificijs aptum. Jtaq̄ʒ q̄
bos alligari ſe pati̇ ſignificat q̄ iuguȝ dn̄i
tollere ⁊ portare volētes. abnegare ſemetip-
ſos ſibi ⁊ ſb alienis imperijs i monaſterio
degere debēt. Q̄ð cornib̄ alligat̄ deſignat
hūiles nos eſſe debere Per cornu nāq̄ʒ ſup-
bia exp̄mit̄ ſicut ſcptū ē. nolite extollere in
altū cornu v̄r̄ȝ .i. nolite ſupbiā v̄raȝ erigere
cōtra deū Per cornu ergo alligari ē ſupbiā
nrām ſub vinculo amoris xp̄i reſtringere.
Q̄ð aūt in iugo cōbināt̄ boues ſignificat o-
ptere nos charitatē fraternitatis caſto ipē-
dere amore. honore inuicē p̄uenire. ifirmi-
tatib̄ alienis p poſſe cocurrere. Per hoc etiā
q̄ bos ligat⁹ ruminat. admonētur clauſtra-
les. ſȝ diſcipl̄ie legib̄ corpaliter aſtricti. cor-
de tn̄ ⁊ ore inceſſant̄ ſacre ſcpture myſteria
ruminare. Q̄ð bos vngulā diuiſā habȝ h̄ ē
q̄ affectus ad duo dirigi debȝ Vngula pes
bouis eſt ſic̄ ſcptū eſt Planta pedis ⁊ plāta
vituli. Per pedes aūt (vt noriſſimū eſt) de-
ſignātur affectus quaſi ergo vngulā diuidit
q̄ gemio mouet̄ affectu amori boni ⁊ odio
mali Vel certe vngulā diuidit qui p̄mo
nouit ⁊ proſperitatib̄ ſeu felicitatibus con-
gratulari/ ⁊ miſerijs compati. qui ſcit iuxta
apl̄m gaudere cū gaudētib̄. flere cū flētib̄.
Q̄ð bos arando glebas v̄tit notat q̄ clau-
ſtrales diue ſcpture inuigilare debent my-
ſterijs ſibi ad deuotōnis profectū. p̄mis
ad eruditōnis augmētū. Q̄ð etiā currum
trahit ap̄te denūciat quāte veneratōnis ſit
q̄ ecclīaȝ dei merit̄ ⁊ p̄cib̄ adiuuādo pmo-
uere pn̄t Per currū nanq̄ʒ ecclīa figurat̄ ſic̄
ps ait Curr⁹ dei decem milibus multiplex.
Currum ergo bos trahit. quando pro mi-
litante eccleſia religioſus q̄ſpiam fideliter
intercedit. Q̄ð etiam mundū animal eſt et

veſci licitũ declarat imitatõe dignũ cũ q̃ iu/
gũ xpi pie portare ſtuduerit. Bouẽ q̃ppe
comedere/ eſt exẽplũ religioſi fris/ actibꝰ no
ſtris imitãdo q̃i incorpare. Bos etiã in ſa/
crificio ⁊ holocauſto dñi/ offerri ſolet. Sa/
crificiũ dr̃ hoſtia cuiꝰ portio aliq̃ i altari cre
maṫ. reliq̃ in vſus cedit offerẽtis. Holocau
ſtũ vo eſt q̃ tota crematur in altari. Bouẽ
igiṫ nr̃m̃ i ſacrificiũ dño offerimꝰ q̃n ꝓponẽ
tes hũiliare aĩas nr̃as ⁊ affligere carnẽ iein
nijs. vigilijs. alijſq̃ ſcti opis exercitijs. ac/
cedẽte mãdato poris ⁊ aliõ imperãte/ vere/
cunde ⁊ hũiliter a ꝓpoſito nrõ deſiſtimus.
Nempe qd̃ nr̃ã ꝫ reliquimꝰ intẽtiõeꝫ ⁊ volũ
tatẽ frãgimꝰ hoc in dñi ſacrificiũ accẽdimꝰ
Ex aũt nr̃ãm ꝯmoditatẽ et vtiliatẽ facimꝰ.
hoc q̃i in vſũ nr̃m̃ de ſacrificio dñi reſerua/
mus. Cũ vero ad dura ⁊ aſpera nr̃eq̃ volũ
tati pſus ꝯtraria p dei amore obedimus.
q̃i bouẽ nr̃m̃ in holocauſtũ dño offerimus
q2 noſmetipos a nr̃is volũtatibꝰ occidimꝰ
⁊ ſup altare boni opis igne diui amoris/ cre
mamꝰ. Uel certe ſacrificiũ ẽ bona nr̃a opa
tio ⁊ laudẽ nobis cooperãs apd̃ ꝓximũ. et
meritũ collocãs apd̃ deũ. Holocauſtũ vo
eſt ſincere deuotõis affectꝰ ſeu pure ꝯtẽpla
tõnis exceſſus. cũ mẽs hũana ſpũſſcti fer/
uore ꝯcepto vel effũdiṫ ſup ſe vl̃ rapiṫ extra
ſe ⁊ tũc ita vehemẽter ardet ⁊ exeſtuat vt ei di
cere ꝯueniat. Aĩa mea liquefacta eſt. Uñ:
De igne ſcrõ. igne mõo Et ſi vis ſcire deus
noſter iſte ignis eſt. Hec ⁊ his ſimilia vt mi
bi videṫ frẽs dilectiſſimi dñs innuere volu
A it cũ dixit Tollite iugũ. Sꝫ cur addidit
meũ: Utiq̃ diſcernere voluit ſuũ ab his q̃
ſua nõ ſũt. Siq̃dẽ eſt iugũ ſtatꝰ hũani. iu/
gũ cordis pũerſi. ⁊ eſt iudei. ſeculi. dyaboli.
inferni. Jugũ ſtatꝰ hũani/ eſt corruptio
⁊ mortalitas ⁊ multiformis infirmitas. q̃/
bus om̃e hũanũ genꝰ ſubiacere dinoſcitur
Uñ ſcptũ eſt. Graue iugũ ſup filios Adaꝫ
Jugũ cordis puerſi/ ẽ volũtas ꝓpria vel
ꝯſuetudo praua. q̃ rõ nr̃ã captiua teneṫ ⁊ ſe
piſſime duciṫ q̃ nõ vult. De q̃ niſi filiꝰ nos
liberauerit nũq̃ vere liberi erimꝰ de cuius
nobis pſona pmittiṫ Ecce ego venio dirũ/
pe iugũ captiuitatis vr̃e. Jugũ iudei eſt
obſuãtia legꝭ ad litterã. De q̃ apl̃s Petꝰ
dicit. Quid tẽptatis imponere iugũ ſuper
ceruices diſcipulorꝫ qd̃ neq̃ vos neq̃ pr̃es
vr̃i portare potuerũt: Jugũ ſecli ẽ cupi/
ditas. Uñ ſtultus rex legiṫ dixiſſe ad pplm
ſuũ Pater meꝰ aggragauit iugũ veſtrũ ego
addã iugo vrõ. Ac ſi diceret Pater meꝰ exe

gita vobis magnũ queſtũ. ego mlto maio
rẽ Jugũ dyaboli ẽ pctm̃ vel iniq̃tas De
q̃ illud Iſaie. Jugum ei oneris eiꝰ ⁊ virgã
humeri eiꝰ ⁊ ſceptꝝ exactoris eius ſupaſti.
Exactor noſter ẽ dyabolꝰ q̃ pcti numũ quẽ
in paradiſo nobis obtulit cũ vſura exigit.
q2 ad addẽdũ pctõ pctm̃ ſp inſtigat. vt in fi
ne nos ad iugũ eterne dãnatõnis trahat Cõ
tra qd̃ oramꝰ pr̃eꝫ nr̃m̃ q̃ in celis ẽ vt glioſa
filij ſui natiuitas liberꝫ q̃s ſub pcti iugo ve
tuſta fuimus tenet. Huiꝰ itaq̃ exactoris iu
gũ ⁊ virgã ⁊ ſceptrũ apparẽs in carne dei fi
liꝰ ſupauit cũ ſeductõnẽ afflictõnẽ dñatõnẽ
q̃ cruẽtus ille tyrãnꝰ nos tenebat ad nihilũ
moriẽdo redegit Juguꝫ inferni ẽ eterna
dãnatio. q̃ faſciculi ad ꝯburẽdũ colligabũ/
tur. vt illic ꝯiũgãtur in pena q̃ eq̃les extite/
rũt i culpa De hoc iugo põt accipi qd̃ dñs di
cit p Oſee. Propterea imponeṫ eis iuguꝫ
qd̃ ñ aufereṫ Sũt ⁊ alia q̃nq̃ iuga boũ
curioſitates vicꝫ q̃nq̃ ſenſuũ exteriorꝫ. q̃
iuga ſibi q̃dã in euãgelio coemerat ⁊ vt ex/
cuſatꝰ hbereṫ a nuptijs/ ea ſe pbatũ ire di/
cebat. Dicẽs itaq̃ dñs Tollite iugũ me
um ſup vos nõ ad aliqd̃ pdictorꝫ nos inui
tat. ſꝫ ad illd̃ õ q̃ ſignãt dicere meũ debuit.
Sꝫ q̃ eſt ſup vos: hoc verbo admoneri
nos arbitror vt donũ ꝯuerſiõnis nos celitꝰ
accepiſſe ꝯgnoſcamꝰ. vel vt de accepto gra
tias iugiter agamꝰ. vel certe vt nos dina p̃
cepta ad pfectũ nõ poſſe implere ſentiẽtes.
ad ſupne pietatꝭ viſcera aſſidue ſuſpiremꝰ.
Poſſumꝰ ſane in ꝓpoſitis q̃tuor verbis/ pn B
cipales quatuor virtutes appbatas intelli/
gere. ⁊ quatuor ineptias ſiue abuſiões q̃ in
ter clauſtrales plerũq̃ repiũṫ repbatas ac/
cipe. Uirtutes hee ſunt. Juſticia fortitudo
prudẽtia tpantia. Juſticie cõpetit qd̃ diciṫ
tollite. q2 vere dignũ ⁊ iuſtũ ẽ vt cõſulẽti ad
q̃eſcas. pcipiẽti obedias cõditori Ad forti
tudinẽ ptinet qd̃ dr̃. Jugũ. q2 ipo noĩe daṫ
intelligi te fortẽ atq̃ cõſtãtẽ eẽ debere Pru
dẽtie eſt qd̃ addiṫ meũ. q2 nimirũ optet eẽ
prudentem vt ſcias reprobare malum ⁊ eli
gere bonum ac ſalutare iugum Temperã/
tie cõgruit qd̃ ſubinfertur ſup vos. q2 tem/
pantis animi eſt ad competentem modum
cunctos affectus reſtringere et ordinare.
Abuſiones vero hee ſunt. Continuus te
por. et indiſcretus feruor. indebita occupa
tio ⁊ nimia formido Torpor cõtrarius eſt
iuſticie. et reprehenditur in hoc verbo tol/
lite Nimius feruor exterminat fortitudinẽ
⁊ dãnatur in hoc vbo iugũ Indebita occu/

patio expellit prudētiā. ⁊ dānaꝛ i hoc qḋ ḋz
meū. Porro nimia formido aduersaꝛ ꝑpan
tie ⁊ exꝑmiꝛ i h̄ qḋ ānectiꝛ. sup vos. ¶ Si
gula si placȝ ordine ꝓseq̄mur. iuxta alteri⁹
loci ꝑabolā ad vineā dn̄i sabaoth excolen/
dā. aliȷ̄ ꝑmo māe. aliȷ̄ hora tertia. q̇dā sexta
vel nona. nonnulli ⁊ vndecia veniūt. Hoc
ṽo ē ꝙ ad iugū xp̄i. ad ſuitiū dī ad viuēdū
religiose. ad militandū sb̄ regl̄a vel abbate.
q̇dā veniūt i pueritia. q̇dā in adolescentia.
mlti in iuuenili seu virili etate. plerīqꝫ ⁊ in
vltima senectute. ¶ Fit vero nōnūq̄ꝫ vt is
q̇ in pueritia ad ꝯuersionē veit/ frigescente
p⁹ modū nouitiȷ̄ feruoris igniculo/ ṽtaꝛ i te/
porē. ⁊ q̄ q̄tidianis ṽtutū incremētis grām
sibi apḋ deū ⁊ hoīes ꝯparari debuerat vitu
periū sibi magnū ꝯq̄rat. Qui dū solā inno
cētiā ꝓpēdit/ ad opa ṽtutū se viriliꝛ n̄ accin
git. Impatiēs ad ieiunia. ad vigilias som/
nolēt⁹ ad orādū tepid⁹. indeuot⁹ ad psallen
dū aliȷ̄sqꝫ xp̄i militib⁹ mōo. carni dyabolo
vsqꝫ ad sāguinē resistētib⁹ ipē sibi in oīb⁹ re
q̇ez q̄rit tā accidiosꝰ ꝙ ociosꝰ. ⁊ secreta tacitā
qꝫ sibi cogitatōē dic. Quidnā ego lucre ha
beo: Ut q̇d ita rigide districte ꝙ viuā sic il/
li magni pctōres. raptores. iniusti adulteri
¶ O cogitatōez stultissimā. q̄i nllus tenea
tur ſuire dō/ nisi irretit⁹ crimiali pctō. Cer
te sc̄ptū ē. Diliges dn̄m deū tuū ex toto cor
de tuo. ⁊ ex tota aīa tua. ⁊ ex oīb⁹ viribꝰ tuis
Ecce deū ita diligere iuberiꝫ vt. s. nihil in te
vacare ꝑmittas q̄ deū nō diligas. Quō aūt
tu diligis dn̄m deū tuū ex te toto/ q̄n q̇dem
plus posses si velles ꝙ facis: ¶ Sane q̄n
to es innocētior tāto ee ſuitio dī debes ar/
dētior. vt vl̄ i sc̄itate ⁊ iusticia ab ipo custo/
diaris. vel vt custodite sc̄itati vberi⁹ regnē/
ris Nō ꝓpēdis q꞉ cū aliȷ̄ sibi dimidiāt dies
suos vt q̄lēcūqꝫ veniā obtineāt. tu tuos in/
tegros ſuas. vt grāz ⁊ gl̄iaz tibi ampliorez
adq̄ras Quid si intern⁹ arbiter ꝓpt hoc tibi
ínocētiā tuā ꝯſuare voluit. vt pōdere pctō
rū ꝑgrauatū frēz tuū/ collaborādo ⁊ on⁹ ei⁹ ti
bi ꝑtiēdo iuuares Nōne cū ꝓpt tuā desidiā
ímpediꝛ hec bona dī volūtas p increpatio/
nē audire dign⁹ eris. Amē dico tibi q꞉ pu/
blicani ⁊ meretrices ꝑcedēt te i r̄gno dī. vel
poti⁹ timēdū tibi ē. ne illō tibi maledictōis
elogiū infligaꝛ. Nūq̄ꝫ ex te frēus nasceꝛ in ꝑ
petuū. Verba sunt ipi⁹ dn̄i maledicētis sb̄
noīe fic⁹/ aiāz hūanā foliȷ̄s extrīsecaꝝ obſ/
uatōnū plenā sȝ nll̄o iterioris suauitatꝫ fru
ctu plenā. Tales nimirū erāt illi dn̄o āgeli
eccīaꝝ q̄ꝝ vni ꝑ iohēz ḋz scio opa tua q꞉ no

mē hēs vt viuas ⁊ mortu⁹ es. atqꝫ aliq̄ vtinā
frigid⁹ eēs aut calid⁹ si frigid⁹ eēs hūilior ap
pareres ⁊ eēt de te spes. si calid⁹ eēs caritate
feruēs arderes i te atqꝫ alios accēderes nūc
āt q꞉ tepid⁹ es ⁊ nec frigid⁹ nec calid⁹. i. quia
nec hūilitate fulgēs nec caritate feruēs. pu
tas te aliq̇d eē cū nihil sis incipiā te euome
re dō ore meo. hoc est dō cetu me laudātiū eȷ̄/
cere. ¶ Hec dō ꝯtinue tepētib⁹ dcā sūt. Nūc
ꝯseq̄ns ē vt de nimiū feruētib⁹ aliq̄ dicam⁹
Sūt pleriqꝫ q̇ feruore nouitio ductı vl̄ po/ S
ti⁹ astutia ātiq̇ hostis tracti/ mox vt ꝯuersi
fuerint/ sc̄titatis arcē arripe festināt ⁊ oīa si/
ne ꝯsilio sine ordīe sine discretōne agentes
effreni studio ferunꝛ in ꝑceps vigilāt pli⁹
ieiunāt ⁊ abstinēt ꝓpensi⁹ pl⁹ orāt ⁊ laborāt
ꝙ ꝯmunis monasteriȷ̄ regula vl̄ maioꝝ co
hortenꝛ exēpla Si q̄ eis de mō. siq̄ dō discre
tōne suggesseris. deceptōnes putāt. dspici/
ūt. fugiūt velut nociua oīa arbitraꝛ vt ster/
cora. adeo studiosa ⁊ odibili obstinatōe il/
ludētē sibi sequūꝛ diabolū. Et qḋ mag̾ est
mirādū cū ad ꝯtēplāda secreta celestia oī se
se studio dūotōnis erigāt ad ābulādū paci
fice i t̄ra caligāt. ⁊ q꞉ oclis ad sblimia leua/
tꝫ/ pedib⁹ n̄ ꝓspiciūt. q̄i celo intēti/ i t̄ra offē
dat. Nlli nāqꝫ mag̾ ꝙ hi vnaimitatē fratꝝ
ꝑ impatiētiā vitiāt. ꝑ iobediētiā turbāt. ꝑ ꝯ
tumaciā dissipāt. ⁊ nihilomin⁹ isistūt inde/
fessis orōib⁹ itroire i sc̄āscōꝝ ⁊ scīssimū illō
irrūpre dīne puritatꝫ arcanū. nec dū tn̄ ipi
ſuare curāt vitatē spūs i vīculo pacꝫ. ⁊ q̄m
nō recte pulsāt. fit iusto dī iudicio vt n̄ in/
troeāt. Sc̄ptū q̇ppe ē. Hereditas ad q̄ꝫ fe
stinaꝛ i ꝑncipio/ i fine bn̄dictōe carebit. De/
niqꝫ ꝑ Jeremiā dō Moab ḋz. Q꞉ pl⁹ fec̄ ꝙ
potuit/ idcirco ꝑierūt. Si ei vires suas me
tireꝛ sciret ꝑfecto ꝙ paulati lōgi⁹ itur Quia
ṽo nolūt modrari q̄ faciūt dficiēte p⁹ mo/
dicū naꝛa corpis fit vt aut a ceptꝫ ꝓpit desi/
stāt aut si n̄ dstiterit ifirmitates ꝑpetuas in
currāt Fiatqꝫ oīb⁹ coꝝ onerosa ifirmitas q̇
b⁹ aū fuit moleste sc̄itas. Q̄ntos hodieqꝫ vi/
dem⁹ q̄i caꝛe iure āicicias cū āte a gūes itule
rāt pugnas. appetere delicata q̄rere suauia
q̇ vilia ⁊ grossa/ pri⁹ sine scruplo r̄cipe n̄ po/
terāt. Q̄ntos itē vidīm⁹ ꝓpt idiscretos spūal̄
exercitiȷ̄ labores sēsib⁹ ꝑditatos eē ⁊ ad vlti
mū nescisse discernere iꝛ bonū ⁊ malū q̇ ꝑmi
t⁹ iꝛ diē ⁊ diē iꝛ bonū ⁊ bonū ⁊ deide oēz
diē diiudicabāt ¶ Ve eis q̇ sic corpa sua di/
uino sbtrahūt ſuitio/ vicio suo. vt inqꝫ eis
ēum tam misere fiant nouissimi qui vide/
banꝛ fore primi. Tolerabile tamen si fiant

nouiſſimi ⁊ nō extranei. ſi infirmitas quaꝫ
ſibi adduxerūt. poti⁹ ꝙ̃ incurrerūt/ poterit
excuſare eos a bōis q̄ agere debuerāt ⁊ ſi vo
luiſſēt potuerāt. ¶ Tertia abuſio ē indebita
occupatio. Hec vicꝫ ē cū p⁹ poſito qs p eite
tis ꝯplāgentis officio/ implicat ſe ſcientijs
ſecl'aribꝫ q̄ ad rē nō ꝑtinēt. q̄ ad ſalutē cōfe/
rendā ꝯſeruādā ve/ n̄ valēt. Alius addiſce
re ſtudet ſilogiſmos ⁊ fallacias. ali⁹ agge/
rare nūeros ⁊ mēſuras. alius callet muſice
ꝓportōnes. ali⁹ phice inueſtigat experimēta.
ali⁹ ꝑpplexa legū canonū ꝙ̃ diſcutit argu/
mēta. Sic q̄ſqꝫ in eo circa qḋ afficit̃ libēt̃
occupat̃. ⁊ in occupatōne ſua delectat̃ ⁊ ni/
hilomin⁹ credit ſe delectari in dn̄o. qn̄ q̄dē
n̄ ꝯcedit ab ordīe monaſtico. ¶ Tal'ni fal/
lor aſſimilat̃ ſamaritibꝫ d̄ q̄bꝫ ſcptura r̄fert
ꝙ vnaq̄qꝫ gēs cū coleret deū/ dijs q̄ꝫ ſuis ſ̃/
uiebāt. Vnuſq̄ſqꝫ etei qḋ ſibi delectabile ⁊
ꝑ oibꝫ diligēdū venerādūqꝫ eligit/ hoc qua
ſi deū ſibipi ſtatuit. Vn̄ ē illḋ i ꝓpha. Vni/
uerſa ydola dom⁹ iſrael depicta erāt i parie
te. paries in domo iſrael/ eſt obſtinatio mē
tis in religioſo. q̄ paries/ ꝯtinet ydola non
ſculpta ſꝫ depicta. cū religioſus nō oīmo
de diligit iniq̄tatē licet afficiat̃ circa aliq̄
vanitatē. Colit igit̃ deū ſi͛ ⁊ ydola q̄ ⁊ bo/
nis opibꝫ inſiſtit. ⁊ nihilomin⁹ ſcie alicui ſe
cl'ari vane intēdit. ¶ Quarta abuſio ſiue ie
ptia/ ē incauta formido. Hec ex ꝯſideratōe
negligētis vite ꝓcedit. ⁊ niſi ꝑ ante diſcreti
onē adhibueris ad deſpatōnē ꝑducit. Si
d̄ reſpectu m'titudinis diue mie/ negligēti/
as tuas penſare ſuffeceris. hoc ē fallere te
ipm. Si aūt ex intuitu diſtrictōis ſupne/ i
ꝑpā te timeas. hoc ē cū dolore deſcēdere ad
infernuꝫ. Quid ḡ eſt? Nimirū vt adhibito
diſcretōis ſtudio. d̄ duobꝫ ꝯtrarijs q̄i qḋdā
tpamētū facias vt inter ſpem ⁊ metū. inter
ſecuritatē. decipiētē ⁊ diffidētiā euiſcerātē
ambulās. medio tutiſſim⁹ eas. ¶ Nūc ſin/
gula ſingulis adaptem⁹. Supra diximus
ꝙ ꝯtinu⁹ tepor ꝯtrarius ē iuſticie quod li/
q̄do ꝯſtabit ſi diffinitōnē iſpexerim⁹. Dif/
finit̃ itaqꝫ ſic. Juſticia ē v̄tus reddēs cuiqꝫ
qḋ ſuū eſt. ⁊ tepor ē viciuꝫ nl'li exitegro red
dēs qḋ ſuū eſt. Debitores ſum⁹ frēs chariſ
ſimi deo. debitores ꝓximi. debitores ⁊ no/
bis. Debem⁹ deo glīaꝫ ⁊ laudē. ꝓximo cō/
gratulatōeꝫ ⁊ ꝯpaſſiōeꝫ. nobiſipis diſcipli/
nā ⁊ ſolicitudinē. Debem⁹ deo totū qḋ poſ
ſum⁹. ꝓximo qḋ ab ipo nobis fieri vellemus
debem⁹ nobiſipis quicq̄d v̄tutis. quicq̄d
bone fame. quicq̄d bone ꝯſcie eſſe cogno/
uerim⁹. Si aūt in laude dei ſꝑ tepentes et
diſſoluti. in amore ꝓximi torpētes et frigi/
di i ꝯiudicatōe nr̄i negligētes fuerim⁹ ⁊ re
miſſi q̄d tam iuſticie ꝯtrariū? Vides pla/
ne ꝙ ſic faciēdo nō reddim⁹ cuiqꝫ qḋ ſuū ē
Deniqꝫ q̄d tam iuſticie ꝯtrariū ꝙ̃ dicente
dn̄o. tollite. cū nos ipm qḋ ſuſtulim⁹ iuguꝫ
oīmode ſatagimus deponere. ¶ Dixi/
mus itē ꝙ nimius feruor extermināt forti/
tudinē qḋ de ꝯpatōe duoꝝ ꝯcertātiū dino
ſcere facillimū ē. Ponam⁹ aūt oculos duos
in certamie ꝯgredi. vnū q̄ validis ⁊ cōtinu
is ictibꝫ aduerſariuꝫ laceſſat. aliū q̄ venien/
tes ictus clipeo ſagaciter excipiat ⁊ laceſſētē
hoſtē ꝓuida expectatōe deludat. vnū q̄ to/
tū ſimul ꝓferat ſpm̄ ſuū. aliū q̄ diſpenſet et
reſeruet in poſterū. Nōne iſto q̄i ſegniter a
gente ſed vtiliter ſibi ꝓſpiciēte. Jlle dū ict⁹
ſuos nō modificat/ fortitudinē ſuā extermi
nat ⁊ triūphuꝫ aduerſario dat? Nonne iſto
vſqꝫ ad finē ꝑdurante fortiter. ille ſuccūbit
turpiter ⁊ ꝑdet iuſte qḋ nimis feruide que/
rebat. qm̄ finis nō pugna coronat̃. Eya ḡ
frater ſingularis q̄ ſingulariter ⁊ indiſcrete
facis. Eya inquā extermina faciē tuā vt vi/
dearis hoibꝫ ieiunans. extermina oculos
tuos vt videaris plorās. extermina fortitu
dinē tuā i pūcto tpis vt paulo p⁹ nihil pl⁹
facere poſſis. Hec eſt tota ſcitas tua. hec ſa
pientia tua inſpirata a rectore tenebraꝝ et
caliginis qui ſe trāſfigurat in angelū lucis
Audis ꝙ dn̄s/ nolando iugū. ſocialē (vt ſu
pra dictū eſt) in cōuentu te hortat̃ ducere vi
tam ⁊ tamē obſtinato ſectaris animo odio
ſā ſupſtitōeꝫ tuā. Deus inhabitare fac̄ vni
us moris in domo vt ſeruiāt ei hūero vno
Tu aūt alteri⁹ moris q̄ humero ſ̃uis q̄ ab
vnitate recedis. Sed q̄ſū iſta progreſſio?
Sufficiāt h̄. ¶ Jtē dicim⁹ ꝙ idebita occu/
patio expellit prudētiā. qm̄ ꝯria ē illi Non
ei bn̄ ꝯueniūt nec i vna ſede morāt̃ ſcia ma
ieſtatis ⁊ ſcia vanitatꝭ. nō magis ꝙ̃ duo ad
uerſarij in vna domo. q̄ eiꝫ ſocietas luci ad
tenebras. An q̄s loc⁹ tēpli dei cum ydolis
Aut q̄re filij iudeoꝝ i ihr'lꝫ loquūt̃ azotice.
q̄ etiā i azoto poſiti deberēt loqui iudaice?
Nec hoc dicim⁹ ꝙ iſta ſcire ſit malū. ſꝫ ꝙ r̄li
gioſo i his nimiū occupari ſit vitioſū Deni
qꝫ iſta n̄ mō diſcere ſꝫ oli didiciſſe. Nūc cu/
ra alia nos ſolicitat. Occupent̃ in his ſecu/
lares ne iocentur. ne venentur. ne fornicē
tur vbi autem iſta deſunt/ illa quid faciunt
Cum debeas in lege dei meditari die ac
nocte/ q̄ mēte ruminas ſylogiſmos ⁊ argu/

meta vanitatis tue. Dicēte dn̄o. meū. tu ne
ſcio q̄d aliud iugū videris ducere cū ſec'ari
bus. ꝑt̄ tuā fortaſſe cū ypocritis habitur⁹
¶ Dicim⁹ etiāq̄ i cauta formido aduerſat
tēperātie. Illa deſpatōnē repmit q̄z iſta ſug
gerit. Illa cor letificat qd̄ iſta ꝯturbat. Si
te pctōrē cōſideras aut Bre. optet vt a te do
minū nō repellas. Repellis aūt ſi de boni-
tate eius ꝑpter tuā maliciā deſpas. ſi de im-
pfecto tuo inpate formidas. Si opa no-
ſtra ſufficerēt nob. dine mie q̄s locus eſſet
Propterea ḡ dat grā vt nō glief ois caro co
rā illo. cū ſe videt p ſolā obtinere grāz qd̄ ñ
pōt p virtutē ſuā. Si vilitatē tuā ꝯſideras
magis iuſta. cōfide. ſpera. clama τ depcare
altiſſimū et dabit tibi petitōnes cordis tui
Cū audis dicentē dn̄m / ſup vos reſpira ad
grām. gratus eſto grē. et de viribꝫ tuis noli
pſumere ¶ Ecce de iugo dn̄i q̄ potuim⁹ di
ximus. mlta q̄dē. ſꝫ ñ oia fortaſſis q̄ debui-
B mus. Sed q2 ad alia ſeq̄ntia ꝑperam⁹. iſta
ad pn̄s ſufficere credim⁹. Uez q2 btūs Be
nedictus. iugū dn̄i / ſcolā dini ſuitij noiat.
q̄d i hac ſchola agēdū. q̄d ve diſcēdū / ſit vi-
gilāter audiam⁹. Seq̄t. Et diſcite a me q2
mitis ſū τ hūilis corde. Ptꝫ pfecto q2 ma-
giſter noſter ipē ē xp̄s q̄ nos a ſe diſcere mo
nuit. fcūs τ ipē nobis exēplū bonoꝝ opeꝝ.
Uos vocatis me inq̄t magiſter τ dn̄e. τ bn̄
dicitꝭ. Sū etei. In hoc inq̄t ꝯgnoſcēt oēs
q2 mei diſcipuli eſtis. ſi ſic ego ſū. mites et
hūiles corde fueritꝭ. Mea actio vrā ē lectō
mea vrā eſt diſciplina. diſcite ḡ a me q2 mitꝭ
ſū τ hūilis corde. Plera frēs dilectiſſimi ex
hortatō cū mgr̄ exhibꝫ h̄ i factꝭ qd̄ docet ver
bis. τ diſcipulos pcedit vita q̄s vult pfectos
eſſe τ eruditos corde in ſapia. ¶ Diligēd⁹
plane τ oi ſagacitate imitandus. pſertim cū
nil exhibeat. nil doceat aliud q̄z māſuetudi
nē τ hūilitatē cordis. Apparꝫ ergo q̄z ama
bilis fuit dn̄s Ihs. vtpote mitis et hūilis
corde. Sicē ei ois iracūdus τ arrogās / odi
oſus. ita ex regione ois māſuetus et hūilis /
gratioſus. Māſuetudo aūt hoibꝫ. hūilitas
deo amabilē ſolꝫ reddere hoiēz. Amabilis
ergo erat dn̄s ih̄s et mltū amabilis tā ama
bilis i māſuetudine τ hūilitate ſua. q̄z ma-
gnus et laudabilis i maieſtate dina. Dicit
itaq̄ ſe mitē τ hūilē corde. ¶ Nā q2 mitis τ
hūilis eſſet dictis et factis nō op⁹ habebat
hoc ꝯmēdare diſcipulis ſuis. Ipi em̄ vide
rūt τ audierūt τ p ſpexerūt. oculis ſuis τ ma
nibꝫ tractauerūt viderūt τ anūciauerūt no-
bis. Que aūt videre τ audire nō poterāt ne

ceſſe habuit vel potius ipi neceſſe habuerīt
τ ipē annūciaret eis. q2 argumentū cordis
verba ſūt. ¶ Cū igiꝭ virt⁹ habeat tres dif-
ferētias / duas fecit exemplo. tertiā verbo.
Mitē ſe τ hūilē demōſtrauit in dictis quā-
do horrēdis blaſphemijs laceſſitus τ quin
quies habere demoniū dictus. ad doctrinā
ſp q̄z ad ꝯtumeliā ſe potius erexit. Mitē et
hūilē ſe demōſtrauit in factꝭ. qn̄ ſic ouis ad
occiſionē ductus τ q̄ſi agnus corā tonden-
te ſe ommutuit. ſe ligādū flagellandū expo-
ſuit. q̄ ſolo nutu potuit necuiſſe malignos
Cū igiꝭ nllus ſciret q̄d eſſet in ei⁹ interiori
hoie niſi ſp̄us eius q̄ in ipo erat. bonū qd̄
iū corde habuit. verbo diſcipulis ꝑpoſuit
τ hoc eos diſcere atq̄ imitari pcepit. Eſt āt
τ aliud hic cōſiderādū. Uirtus q̄dē alia cō
ſiſtit in actu. alia in affectu. Uirtus i actu
virt⁹ eſt. virtus in affectu virt⁹ virtutꝭ eſt.
¶ Uirtus q̄ntalibet pferaꝭ i actu. aut pua ¶ D
eſt aut ulla / niſi etiaꝫ de cordis emittatur
affectu. Si em̄ bonū facis ſine cordis affe
ctu. beſtialiter facis τ virt⁹ pua eſt. Si bo-
nū cōtra cordis affectū fraudulēter facis. τ
virtus nulla eſt. magis vitiū reputaꝭ. Hic
ps ait Eructauit cor meū vbū bonū. Uer
bū ſane bonū nō eſſet / niſi ex bono cordis
affectu pdiret. Hinc ē etiā illud qd̄ ad cō-
mendatōnē ſponſe in canticis canti. diciꝭ.
Emiſſiōes tue padiſus maloꝝ punicoruꝫ.
Mala punica foris rubicūda ſūt intrinſe-
cus granis repleta. Bone igiꝭ actōnes de
bono corde emiſſe τ egreſſe. recte / paradiſo
maloꝝ punicoꝝ ꝯpanꝭ. q2 τ hoibꝫ foris ru
tilant p pietatis exhibitionē. τ deo ſeſe int⁹
copulant / p charitatis affectionez. Ut ḡ ſe
dominus nobis preberet exemplū nō ſolū
boni operis ſed etiā munde affectionis. di
ſcite inquit a me quia mitis ſū τ hūilis cor-
de. q2 nimiruꝫ nullius momenti apud deū
eſt exhibitio bone actōnis quaꝫ nō cōmen
dat emiſſio pie affectōnis. ¶ Sane notan
duꝫ q̄ duas inſinuauit virtutes. māſuetudi
nem τ humilitatē. q̄ in his ſumma cōſiſtat
pfectionis. Sunt etem̄ duo / q̄bus ſemper
impugnātibꝫ ab ſtatu pfectōnis euertimur
pſpa vicꝫ τ aduerſa. Uerba igiꝭ dn̄ica ſic ō
hem⁹ attēdere q̄ duo doceamur opponere.
māſuetudinē aduerſis. pſpis hūilitatem.
Si q̄ e nob cū pſpis ad votū ſucceſſibꝫ pol
lēt τ bonis tpalibꝫ τ ai trāq̄llitatibꝫ gaudēt.
tūc ſe i grāꝝ actōibꝫ exerāt atq̄ di circa ſe be
niuolentiā debita cū reuerentia ſuſcipiūt
cum aūt iniurijs incōmodis tāguꝭ / moꝝ in

A ... ſugāt[?]

murmuratōnē atq̃ ī impatiētiā ſeu ī medi
tatōes vltōnis pſiliunt. Hi nimirū hūiles
in pſperis ſʒ nō ſūt māſueti ⁊ mites in ad/
uerſis. ¶ Atq̃ ꝯ cōſtantiā in tribulatōnib⁹
tenēt/ ſʒ pſpitatis tpe de ſucceſſu int⁹ ſupbi
unt/ hi ꝟtutuʒ alterā ſeruātes. alterā negli/
gūt. Debem⁹ āt ⁊ māſuetudinē humilitati
⁊ humilitatē māſuetudini iungere. et hinc
aduerſa ſufferēdo. illinc pſpera non curan
do/ dicere. ne cū ex vna pte decori apparu
erim⁹. ex altera deturpati diſpliceamus.

I ¶ Sʒ iter hāc ad memoriā veniūt octo illa
pncipalia vitia. q̃ꝝ pūtiā ſētire oīm eſt. na
turā diſcernere paucoꝝ. ꝯtra q̃ vt nob vi/
dek ex ꝟbis pmiſſis nō mediocrit ꝯmuni/
mur. Octo q̃ppe pncipalia vitia eē ſcti diſ
finiērt ſumētes auctoritatē ex teſtīmō vl' te
ſtimonio legis. in q̃ nūerātur ſeptē gētes q̃
rū olim pp'ls dei terras poſſedit. Scptuʒ
nanq̃ eſt. Et introducā vos ad loca cana/
nei et ethei amorrei ⁊ pherezei euei ⁊ iebu/
ſei ⁊ gergeſei. Quib⁹ ſeptē dum egyptioꝝ
gens addik/ pculdubio octo gētes deſcri/
būtur. p q̃s vt dictū ē. octo pncipalia vitia
deſignank ſicē ex eaꝝ interptatōnib⁹ etiā in/
telligi pōt. ¶ Egypti⁹ eteni interptak tene/
bre ⁊ deſignat gulaʒ. qꝛ guloſitas obtene/
brat ⁊ obſcurat intellectū. Iuxta illō puer
biū qō de greco trāſtulit Hiero. in latinū.
Pignis vēter n̄ gignit ſenſū tenuē. ¶ Ca
nane⁹ exprimit luxuriā qō ⁊ ꝯgrua interpta
tōne demonſtrat. Interptak eīn mot⁹ coꝝ
q̃ꝝ niſi gētiliū? Cetera nempe corpis nr̄i
mēbra. ad nutū volūtatis nr̄e mouek ⁊ ſtāt
illa vero mēbra in motu ſuo nec voluntati
nr̄e obediūt. nec ſbiacēt ptāti nec rōnē ſe/
quūt. De cui⁹ mot⁹ repſſiōe in laudē fortꝭ
mulieris dr̄. Et cigulū tradidit cananeo.
Cigulū q̃ppe tradere cananeo/ ē mot⁹ lu/
xurie ꝯtinētie legib⁹ reſtrigere. Hinc de io
hāne dr̄. zona pellicea circa lūbos ei⁹ zonā
nimirū circa lūbos pōit. q̃ laſciuiētis car/
nis impetus ſtrigit. ¶ Hethe⁹ vanā gliaʒ
ſignificat. q̃ ex eo q̃ ī opib⁹ ſuis ſp diſplice
re formid it et n̄ ſolū alijs ſtupori eē ſolʒ ſʒ
ipā q̃ʒ de ſe ipā āmirak ⁊ ſtupet recte formi
dās vel ſtupens interptak. ¶ Amorre⁹ qō
ſonat amaricās ſiue amaritudo ſignificat
ſupbiā. cui⁹ qꝛ ꝓpriū ē tāte ſp obſtinatōis
eē/ vt nullius ſenſui vel volūtati cedere.
nullius dignetur verecundie parcere. ama
ritudinis ſemp et indignationis ipſa ſibi
cauſa efficitur. ¶ Phereſe⁹ dr̄ fructificatō
p qō deſignak auaricia q̃ fructum facit vtiq̃
carnis nō ſpūs. ſtudioſi⁹ inſiſtēs opib⁹ caꝝ
mūdo pituris/ q̃ꝫ opib⁹ deo placituris. vt
ſcʒ impleāk horrea ſaturitate. ⁊ vino torcu
laria redūdent. nō vt corda mūdenk ⁊ ꝟtu
tū receptacula fiāt. Uel dr̄ fructificatio q̃i
fruct⁹ fuſcatō. q̃ fructū boni opis obfuſcet
⁊ inquinet. ¶ Eueus interptatū ſonat fer
rū ſiue peſſimū. p qō peſſimū ⁊ vere ferreū
viciū denotak inuidia. q̃ duriciā cordis in
ducit. et ſūme malicie nutrit ē. Iebuſe⁹ cō
culcatōeʒ ſonat ⁊ accidiā animi ſignat q̃ ꝯ
uictū a ſe tanq̃ plaſtes ꝯculcās humū/ ani
mū elidit et ꝯculcat vt ſternat cū demonū
pedib⁹ ꝯculcādū tanq̃ lutū plateaꝝ. Ger/
geſe⁹ innuit irā eo q̃ colonū eijciens inter/
ptak. qꝛ hoc hʒ p ceteris vitijs ꝓpriū/ q̃ ipā
colonū ꝯſcie ſue a poſſeſſiōe cordis eijcit.
atq̃ duras tūc cogitatōnū obices ponit. et
ſic impedit eiectū ne poſſit cernere veꝝ qō
in intimis manet abſcōditū. ¶ Horū aūt
octo vitioꝝ duo ſunt carnalia. reliqua ſex
ſpūalia. Illa carnalia qꝛ in corpis mēbris
coꝝ opatō ꝯſiſtit. Iſta vocāk ſpūalia ſiue
corpalia. qꝛ in corde actitantur. Ut g̃ dn̄s
nos ad exterminatōeʒ vitioꝝ ſuis verbis
inſtrueret/ duas tm̄ ꝟtutes ꝓpoſuit māſue/
tudineʒ ⁊ hūilitatē. Que vero vitia his vir
tutib⁹ ꝯterātur/ innuiſſe videk cū appoſuit
corde. Per hoc ei ſignificare voluit duas
has virtutes. ſex ſpūalibus ſeu cordalibus
vicijs opponi debere. ¶ Sed illa duo car
nalia nūq̃d intacta relinq̃t? Minime Nā
ad coꝝ extinctōnē ptinet qō pmiſit. Tolli
te iugū meū ſup vos. Neq̃ eīn tam inſipi/
ens quis iuguʒ chriſti ſuſcipit/ qui non in
ipſo ſuſceptionis initio ſe ſciat gule et ven/
tri deinceps non ſeruiturum. Nempe hec
ſūt dura illa ⁊ aſpa per que itur ad deū que
beatus Benedictus iugū ſuſcepturis/ dili
gentius iubet pdicari. Durū eſt ſiquidem
ciboꝝ oblectamēta aſſueta relinq̃re. Aſpe
rū q̃ʒ eſt libidinis blandimēta illicita/ non
licere. ¶ Sub quo gemino malo/ omnes
eramus cum gentes eſſemus. i. cū gentilit
viueremus. At poſtq̃ꝫ gentilitatē exuim⁹.
poſtq̃ꝫ abiectis tenebris lux in dn̄o eſſe ce
pimus. poſtq̃ꝫ duobus carnalibus vitijs
ſuire iā nec volum⁹ diuinit⁹ inſpirati. nec
valem⁹ ipā ordinis obſuātia impediti de/
bemus manſuetudinē et hūilitatē cordis/
vigilāter tenere quo ſex illis vitijs ſpiritu/
alib⁹ valeam⁹ reſiſtere. ¶ Debʒ ergo harū

virtutũ vtraqꝫ trifoꝛmis eſſe. qꝛ tribꝰ vtra-
qꝫ vitijs opponenda eſt. Opponiť aũt hu-
militas. ſupbie. vane glie. ⁊ auaricie. Mã-
ſuetudo. inuidie. accidie. ire ¶ Sit quoqꝫ
hũilitas. depſſa in ſe reflexa ad ſe recluſa in
tra ſe Depreſſa ſit in ſe. ne de ſe alta ſapiat.
reflexa ſit ad ſe ne hũanũ fauoꝛẽ querat. re-
cluſa ſit intra ſe ne res perituras vagabũda
ambiat. ¶ Sit quoqꝫ manſuetudo carita
tiua. ſit iocunda ſit tranquilla. Caritatiua
ſit vt ꝑ aliena felicitate nõ teneat liuoꝛem.
Jocũda ſit vt de ꝓpria aduerſitate nõ habe
at doloꝛẽ. Trãquilla ſit vt i nullo caſu exer-
ceat rancoꝛẽ ſiue furoꝛez. ¶ Sic ſub iugo
dñico poſitus frater et in prelio dñi conſti-
tutus virtute manſuetudinis et humilita-
tis circũfultus vndiqꝫ vniuerſa preualebit
tela nequiſſimi ignita extinguere. munitꝰ
ab intus ↄtra ſupbiam. de foris ↄtra vanã
gloꝛiã. ſurſũ ↄtra gulã. deoꝛſũ ↄtra luxuriã
a dextris ↄtra auariciã. a ſiniſtris ↄtra acci
diã. ab anterioꝛi pte ↄtra irã. a poſterioꝛi ↄ
inuidiã ¶ Tali in nauigio ſubiectus per
hoc mare magnũ ⁊ ſpacioſũ / octo illa notiſ-
ſima maris picula prouidus nauta ⁊ ſtre-
nuꝰ euitabit Dico aũt carybdiz gule ⁊ ſire
nas luxurie ſcillaz ſupbie ⁊ ſirtes vane glo
L rie piratas auaricie et beluas inuidie ven
tos accidie ꝓcellas ire ¶ Jam vero ſubla
to iugo ſaluatoꝛis ⁊ apprehẽſa diſciplina
manſuetudinis et hũilitatis. qͩ mercedis
veritas ꝓmittat celeſtibꝰ diſcipulis audia-
mus. ¶ Sequiť Et inuenietis requiẽ ani
mabus veſtris. Gemina eſt aiaꝝ requies.
Una in pñti. alia in futuro. Jſta habz me
ritum. illa premiũ. Per primã habeť ſcðã.
i. per meritum premiũ. ſicut ſcriptum eſt.
Erit ſabbatũ ex ſabbato. hoc eſt ꝑ requie
pectoꝛis / dabiť requies eternitatis. Et iſta
quidẽ que in pñſenti eſt / requies aioꝝ dici
poſſet. illa vero que in futuro erit requies
animaꝝ. Tamẽ ⁊ de vtraqꝫ ſimul ⁊ de vtra
libet ſingillatim / poſſunt accipi verba do-
minica. ¶ Prima igiť reqes mlťis i ſacra
pagina noibus appellať. Diciť enĩ bona
ↄſcientia. bona volũtas. pax pectoꝛis. trã-
quillitas coꝛdis. puritas mentis. refrigeri
um anime. cõſolatio ſpũs ¶ De qua quia
ſub noie refectõnis ſupra ſatis ad moduz
diſputauimus / ea nunc tacita de ſcða ali-
quid dicendũ videť Sz qꝛ ipa finẽ pñtis
vite ſequiť qð de ea dicere intẽdimus / in fi
M nem pñtis ſmonis differamus ¶ Sequi

tur Jugũ ei meũ ſuaue eſt ⁊ onus meũ leue
Supra tñ de iugo dcm̃ eſt de onere vero
nulla fuit mẽtio. Jugũ qͩdez dñi ſuiuit; eiꝰ
eſt aſſumptio. onus vero eius qͩ aliud eſſe
pt / qꝫ hoc qð diſcere ſub iugo ꝑcipimur ſcz
vt ſimus mites ⁊ hũiles coꝛde. Eſt ergo iu
gũ monaſticus oꝛdo. onus aũt pietas mẽ-
tis ⁊ coꝛpalis exercitatio. Dicat ergo dñs
Jugũ enĩ meũ ſuaue eſt ⁊ onus meũ leue.
¶ Sed qͩ dicis bone mgr̃: Nunqͩ igno
ras ſcriptũ eẽ. multe tribulatõnes iuſtoꝛuz
Non meminiſti dictũ a te. Ecce ego mitto
vos ſicut oues in medio lupoꝝ. Et itẽ Jn
mũdo pſſurã habebitis. Nõ pudiſti dicẽ-
dum. Per multas tribulatõnes optet vos
intrare in regnuz celoꝝ: Et illud. Omnes
q̃ volũt pie viuere in xpo ꝑſecutõez patien
tur. Quõ ergo iugũ tuũ ſuaue ẽ ⁊ onus tu-
um leue: Dãna ⁊ ꝓſcriptiões ꝓpeti. iniuri
as ⁊ ↄtumelias nõ vlciſci. duros in coꝛpe
ictus ſuſtinere. aiaz ponere. nunqͩ hoc ſu
aue eſt ⁊ leue: Eſt vtiqꝫ ſz aplis ⁊ martyri-
bus. ¶ Coꝛpꝰ caſtigare ieiunijs. aiaz affi-
cere lacrimis ⁊ oꝛonibꝰ. volũtatẽ ꝓpriã odi
re. ſolitudinẽ amare. nunqͩ hoc ſuaue eſt
⁊ leue: Eſt vtiqꝫ. Sz veris xpi cõfeſſoꝛibꝰ
⁊ virginibꝰ. ¶ Quõ inquis: Hic primũ vi
dete frẽs mei qꝛ dñs diſcipulis loqͣbatur.
Si locutꝰ fuiſſz turbe illa verbũ reſpuiſſz
qꝛ viz verbi nõ intellexiſſz. At diſcipuli au
dierũt ⁊ ſceperũt. qꝛ qð dicebať / verũ eẽ co
gnouerũt. Audiamꝰ ẽ ⁊ nos qð ðr. ⁊ quõ
veꝝ ſit qð ðr intelligamꝰ. Hec ei qͣſtio duo
bꝰ mõis ſoluiť. ¶ Pꝛio qͩdẽ qꝛ aie vere de-
uz diligẽti / ⁊ iuſticiã eius fideliter eſuriẽti /
etiã amara dulcia videť ⁊ aſꝑa ſuauia. No
uimꝰ hoc ꝑ ſciaz. ſz vtinã ſciamꝰ ⁊ ꝑ expien
tiã. Accede ẽ hõ ⁊ expire qꝫ ſuauis ẽ dñs. ⁊
qꝫ leue ſit onꝰ eiꝰ. Nemo ei ſcit / q̃ necdũ gu
ſtauit. Si ita nõ ſentis / ipe tibi teſtis es qꝛ
nõdũ guſtaſti. Ad hoc infinita religioſoꝝ
mltitudo veꝝ eẽ teſtať. Alio mõ ſoluiť hec
queſtio ſi dicamꝰ qꝛ iugi dñici ſuſceptio et
oneris eiꝰ poꝛtatõ / ḡuis qͩdẽ videať ⁊ aſꝑa
ſz i cõꝑatõe ſclariũ moleſtiaꝝ valde ſuauis
⁊ leuis ſit. Reſpice (vt exẽplis vtamur) fu-
res ⁊ latrones. ꝑdones ⁊ adulteros. quan
tos laboꝛes. quãtas vigilias. quantas cu-
ras expẽdant vt excogitatas neqͨtias ad e-
fectũ ꝑducã Reſpicite ⁊ eos q̃ ⁊ honeſtioꝛa
qͩdãmodo videť exercere negotia. diuerſos
dico mercatoꝛes mari terra qꝫ mercimõia
ſua circũferẽtes. quia incõmoda ſuſtineãt

ſubeant pericula. vt ad modica ſtipendia
perituraſq̧ diuitias q̄nq̧ ꝑtingant. Reſpi
cite deinde ꝛ ſuos militibꝫ. milites princi/
pibꝫ etiā ad illicita queq̧ ſeruiētes ꝛ in eū/
do. in currēdo. in ſtando. die noctuq̧ labo
rantes. Reſpicite e diuerſo dei miſtros i ce
nobiis ſedētes. modicū q̄dē laborantes et
plurimū pauſantes. inſup ꝛ ꝓ requietiōe ſua
q̄ſi ꝓ labore maximo requiē eternā expectā/
tes. Nōne illi multo difficiliore via deſcen
dūt ad inferna. q̄ȝ iſti aſcēdāt ad regna ſup
na. Iugū ḡ dn̄i ſuaue eſt ꝛ onus eius leue.
¶ Poterat ergo dn̄s h̄ dixiſſe. Iugū meū
cōmodū eſt/ ꝛ onus meū ſalubre. Et h̄ ſi di
xiſſet verū vtiq̧ dixiſſet. Multi eni in ſecu
lo/ſeculi voluptatibꝫ dediti/ dū illecebroſis
cōdimentis vtūtur. dū lautioribꝫ epulis in
dulgent. dū vino ſe intēpanter ingurgitāt/
aut mortē ſibi celerius attrahūt. aut mole/
ſtiſſimas egritudines incurrūt. ꝛ dū iugū
dn̄i q̄ſi aſperū ꝓhorreſcūt. ipi ꝑ iugū ſeculi
ſub q̄ delicianł ſibi ꝯq̄rūt vn̄ a iugo dn̄i ſep
elōgenł. At cōtra clauſtrales dū curis ſe nō
implicāt. dū tranq̄llitatē corꝑis ꝛ animi ſ/
uant. dū carnis terūt ſupbiā. potus cibiq̧
ꝑcitate. dū modicū q̄d laborant ꝑ eterna re
quie ꝛ infirmitates multas ꝑter intentiōe
deuitant. ꝛ vitā etiā nolētes ꝓlōgāt. ¶ Po/
terat itē dixiſſe ſaluator. Iugū enim meum
honorificū eſt ꝛ onus meū venerabile. Se
pe eteni videmꝰ plus honoris ꝛ veneratio
nis apud potētes ſeculi hr̄e paupes mona
chos q̄ȝ diuites ſuppos. ¶ Dia t̄n hec ꝯp
hēdiſſe deꝰ intelligit cū dicit Iugū eni me/
A um ſuaue eſt ꝛc. ¶ Eſt vnū t̄n i q̄ valde du
rū iugū eius videł. ꝛ onus eiꝰ onerosū. mo
leſtia vicȝ impugnātiū vicioꝝ. Enīuero pu
ritatis ꝛ caſtitatis amatori nihil duriꝰ. ni/
hil grauius occurrit turpiū infeſtatiōe co/
gitationū. Sed nō eſt tibi in hmōi deſpe/
randū. in talibꝫ eni tēptat te deꝰ ſi vere dili/
gas eū vt filiꝰ. ſi nō deſeras eū in tp̄e malo
et nota fiant q̄ ſunt in corde tuo. Noli tātū
abire in cōſilio impioꝝ. noli cōſentire ſug/
geſtiōibꝫ demonū. reſiſte ꝛ certa virilr̄. ipſe
tribuit victoriā certanti q̄ coronā retribuet
vincēti. Sup hmōi t̄n cōturbari infirmo/
rū eſt q̄ nō cōſiderant q̄ȝta vtilitas tempta
tione generelł ſeu q̄ȝta cōſolatio temptatio/
nē ſubſeqtur. ¶ Vt aūt a q̄buſdā cōſidera
tū eſt. ſex nobis vtilitates generat tempta/
tio. Prima vt reminiſcamur mīamode nō
ſtre fragilitatis. ſcd̄a vt agnoſcamꝰ q̄ȝ neceſ

ſarium nobis ſit diuinum auxiliū. tertia vt
appareat ſi vere deū diligamꝰ ꝓpter quē ta
lia ſupare cōtendimꝰ. quarta vt occaſione
huiꝰ tentatiōis etiā alia vicia corrigamus
de quibꝫ aū nō multū curabamꝰ. quita. vt
mō ſit nob̄ ꝓ pena ꝛ q̄ſi ꝓ ſatiſfactiōe. qḋ o
lim fuit in turpi delectatiōe. ſexta ne de do/
nis gr̄e q̄ accepimꝰ/ ſupbiamus. qḋ forſi
tan accideret ſi ſp ſine tēptatiōe viuerēmꝰ.
¶ Plane temptatiōem aut maior aut ſal/
tē eq̄lis cōſolatio ſeq̄ ſolet. Qḋ aliq̄n eq̄lis
cōſolatio ſequał. indicat ps. q̄ ait. Scd̄m
multitudinē doloꝝ meoꝝ in corde meo cō
ſolationes tue letificauerūt aīam meā. Qḋ
aliq̄n maior cōſolatio tēptatiōem ſeq̄nał/
teſtimoniū hēmꝰ ex ſcriptura dicēte. ꝛ red/
didit dn̄s oīa q̄ fuerūt Iob duplicia. Qui
ei ꝑcuſſo cūcta q̄ abſtulerat/ duplicata red
didit. apte innotuit q̄ nonnunq̄ȝ tēptatos
vberiꝰ cōſolelł q̄ȝ ꝑcuſſerit. ¶ Hinc ē q̄ q̄dē
ꝑfectiores diſcretione mgr̄a dolēt ſi vel ad
modicū ſine q̄ȝtulacūq̧ tēptatiōe ſint vicē
ne cū diutius in tranq̄llitate militāt. ex ipa
tranq̄llitatis requie ſecurius torpeſcāt. Ma/
gna q̄ppe nobiſcū diſpēſatiōe pietatis agi/
tur/ vt aduerſis laceſſamur. q̄ dū ex vicio a
liq̄ pulſamur/ cōtra illud iuuāte dn̄o fortiꝰ
accingimur. ¶ Hinc eſt vt puto q̄ cuilibȝ
aīe duo angeli deputati ſunt ad cuſtodiā.
bonꝰ ꝛ malꝰ. Et de bono q̄dē ꝑſpicuū eſt q̄
ad cuſtodiā datꝰ ſit. Bonꝰ nēpe angelus a
mor ē virtutū. malus ꝓ ipeꝰ viciū tēptan/
tis. De vicio aūt ſatis ꝓbatur q̄ ad cuſto/
diā nob̄ deputetur. q̄ dū eius aduerſitate
fatigamur. ipa fatigatiōe ꝓmoti/ melius in
bono cuſtodimur. ¶ Nūc iā tp̄s eſt vt reſu
mamꝰ qḋ ſupra reliq̄mꝰ. qḋq̧ in finē ſer/ D
monis dicēdū diſtulimꝰ vicȝ de ſcd̄a requie
aīaꝝ. Si inq̄t dn̄s ad me veneritis ꝛ iugū
meū tuleritis inuenietis requiem aīabꝫ vr̄is
¶ Que eſt iſta requies: Oculus nō vidit eā
nec auris audiuit ſed nec in cor hoīs aſcen
dit. Quid ḡ de ea dicere poſſumꝰ q̄n q̄dem
nullꝰ hoīm eā vidit. ſȝ nec videre pt̄ niſi qḋ
vnigenitꝰ dei filiꝰ qui ē in ſinu pr̄is ipe de
ea nob̄ modicū quid enarrauit. Inſpicia/
mus t̄n eā q̄ȝtū ipo donāte poſſumꝰ. dica/
mus de ea qḋ ipo docēte valeamꝰ ꝛ memo
riā abūdātie ſuauitatis eiꝰ qualitercūq̧ e/
ructemus. ¶ Requies illa eſt decor ꝛ imor
talitas corpoꝝ. honor ꝛ ipaſſibilitas aīaꝝ
fulgor vultuū incōꝑabilis. diuiniſſima io
cunditas ſumme et eterne tranquillitatis.

par illa que exuperat omnem ſenſum. gau
diū magnū. magnū valde ⁊ ſempiternum
¶ Requies illa ē laboris ⁊ doloris oīs abſē
tia. cure ⁊ anxietatis nulla incidētia. nulla
moleſtia. nulla anguſtia. nulla cōfuſio. nul
la formidō. vbi abſterget deꝰ oēs lachrimā
ab oculis ſctōꝝ. vbi p̄ſus aberit om̄e ma
lū. ¶ Requies illa ē ꝑpetua in ſanitate firmi
tas icōcuſſa in animi libertate ſuauitas. ſua
uiſſima ⁊ ſupdulciſſima in viſiōe creatoꝛ
delectatio. ſctā ⁊ ſincera in ſctōꝝ ſocietate
dulcedo ¶ Requies inq̄ illa ē indui veſtimē
tis glīe. cū glīa ⁊ triſticia tripudiare in ꝯſpe
ctu diuine potētie. glīa ⁊ hōre coronari ⁊ ra
dijs excellētiſſime claritatis ꝑenniter illu
ſtrari ¶ Requies illa ē indefeſſus ⁊ irreuerbe
ratus intuitꝰ in illud diuine lucꝭ archanū
de ſupna potētia ſapīa bonitate magnificē
tiſſima admiratio. atq̄ inter ꝯplexꝰ dei oīꝫ
potētis indeficiēs ꝯmoratio. ⁊ pie eius p̄n
tie ſempiternaliter iugis fruitio. ꝑennis ex
toto corde ex tota aīa atq̄ ex oībꝫ viribꝫ ⁊ vi
riū medullis exultatio ¶ Requies illa ē incir
cūuelata fulgide eternitatis inſpectio. inex
tinguibilis erga ipam venā charitatꝭ ⁊ itē
ta affectio. sereniſſima ad p̄rem luminū ac
ceſſio. ⁊ incomꝑhēſibilis celeſtiū gaudioꝝ
ꝑticipatio ¶ Requies inq̄ illa ē accūbere in
cōuiuio regis eterni. bibere ⁊ iebriari a mꝉ
titudine dulcedinis dn̄i. accēdi ⁊ inflāma
ri calere ⁊ ſupferuere in ardoribꝫ ſempiter
nis. ire ⁊ intrare ac penetrare vſq̄ ad intia
dei. hīi vehemētia amorꝭ haurire dulcorē
fōtis vite ⁊ ſapīe ⁊ eſſe cū deo ſine fine Amē

¶ A ¶ Sequuntur cauſe

ꝓpter q̄s cācellariā dimittere volebat Iſta
eſt ꝑs anguſtiarū ⁊ calamitatū in officio
cācellarie pariſieñ. q̄rū cōſideratiōe ⁊ ſanctiſ
ſimoꝝ deū timentiū ꝯſilijs cedere ſimpli
citer ⁊ gratis fixus inſtitui.

COgor enī plꝰibꝫ dn̄is magnis
valde q̄ aduerſiſſimi ſunt cō
placere vel obſeq̄. noīa nō ex
plico illa ſciētibꝫ. Puto vide
tur inſania hāc ꝑplexitatem
cū fas eſſet nō fugere. ſiq̄dē indignatio p̄n
cipis mors. ⁊ nemo pōt duobꝫ dn̄is ſuire.
¶ Cogor amicis fauere q̄ tn̄ eruere me nō
ſufficiūt. nec mea factioſis ⁊ fortiſſimis ho
minibꝫ q̄ oīa calūniantꝛ q̄ ago. imo ⁊ verba
mea tota aduerſū me execrantꝛ Hec idcirco
ꝑſecutio plꝰ ꝑſonalis ē q̄ altera. q̄ caſu licꝫ
et expedit ſecedere ⁊ vincere in bono malū
ne obnitēdo fruſtra ego ruine magne cū a
micis inuoluar. Hoc docere p̄nt ea q̄ noui
ter cōtigerūt. xp̄i ſiꝉ et pauli exēpla atq̄ do
cumēta id ſuadēt. nā h̄ caſu paſtorē fugere
nō fugere eſt. ¶ Cogor iportuniſſimis. im
mo nimis grauibꝫ obniti vel peccare. meliuſ
aūt eſt incidere dei manꝰ q̄ hoīm cū p̄nt ꝺ
clinari. ne amās piculū ꝑeat in illo. ¶ Co
gor ad liberatiōem alioꝝ vel p ꝯſuetudie
tꝑis ignaros ſcīa ⁊ ꝑnicioſos moribꝫ pro
mouere ⁊ q̄n q̄ ſufficiētioribꝫ ꝑponere. cū
tn̄ dicat ſapiēs Noli velle fieri iudex niſi v
tute valeas irrūpe iniq̄tates. ¶ Cogor im
portuniſſimis hoībꝫ ⁊ diuerſoꝝ moꝝ a me
is rn̄dere. ⁊ obſeq̄is eis cōiūgi familiaritate
aut inciuilis iudicabor ⁊ ero ꝑrimꝰ ꝑiclo.
q2 gaudere opꝫ cū gaudētibꝫ ¶ Cogor aſ
ſidue rumores audire q̄ illic cōtinue ꝑſtre
pūt. q̄bꝫ aīe q̄es oīs eripit. ⁊ in multiloqui
is hmōi pctm̄ nō deeſſe ac ſpūaliter ꝯgre
gata p hec dilabi ſtatim cognitū ē. ¶ Co
gor laborare p curioſis ſmonibꝫ q̄bꝫ abſq̄
edificatiōis fructu maxima tꝑis ꝑs abſu
mit. ⁊ mihi cōuenit illud. ſtulto labore ꝯſu
meris ¶ Cogor rurſus curie fluctibꝫ etſi nō
ſp imergi vꝉ ingr̄us iudicabor. a q̄bꝫ vt emi
grarē ſola hec fuit occaſio cācellariā poſtu
landi. ⁊ cōtulit h̄ deꝰ. aliter tn̄ q̄ ſꝑabā. cur
nō igit habito fine ceſſat motus ¶ Cogor
inter hec ⁊ ſilia miſſas ⁊ orōes omittere vꝉ
irrecollectus dicere. In q̄bꝫ tn̄ fructꝰ ē vbe
rior ſi bn̄ fiāt q̄ in ꝯduū tali q̄li diſtributi
one vbi q̄ puꝰ vtinā nō ſepe ꝑniciꝰ vti
nā mores ſit eccie fructꝰ intima cernētibꝫ
linquo. vbi locū hꝫ illud apl̄i. nemini cito
manꝰ impoſueris neq̄ cōicaueris peccatꝭ
alienis ¶ Cogor ēt in tpali vita q̄ſi mēdi
care ⁊ deſpectꝰ viuere. cū mediocritas au
rea nō amara pauptas ſit tutiſſima ſm ex
igētiā ſtatꝰ. cū alibi abūdāter hēaꝫ. ⁊ mena
giū iā ꝓuiderim. q̄ð cū detrimēto magno
oporteret relinquēdo diſſipare. ⁊ cū grāmati ¶ Q
culis ⁊ pueris viuere. ¶ Cogor p viuēdo
decanatū tenere. vbi ꝑficere verbꝰ ⁊ exēplis
ſum aſtrictꝰ. ⁊ tn̄ ſi nō reſideā in cācellaria
ſciūt oēs eſt iuramentū q̄le murmur quale
detrimētū. ⁊ q̄liter iure vocabor monſtrū
biceps. ambitiōis inſup imo deierationis
exēplū putabor. ¶ Cogor liti p adiuncto
bn̄ficio vel cedere cū irriſiōe ⁊ dāno vel cū
fortiſſimo ⁊ inſupabili hoſte in eternū di
micare Quō a moribꝫ meis abhorret maxīe